БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 132 (18.609). • Жума, 1983 йил 10 июнь • Баҳоси 3 тийин.

ТАШАББУСКОРЛАР ШИЖОАТИ

Қашқадарё областида ғалла ўрим-йиғими суръати ошмоқда

Қашқадарё воҳаси ғаллазорларида ўрим-йиғим комбайнларининг гуруллаган овози баралла янгради. Колхоз ва совхозлардаги бошоқли экинлар ҳосили пишиб етилди. Олтин ёзнинг илиқ шабадасида бошоқлар ўзгача мавж уради. Деҳқонлар ўз пешана терлари самараси бўлган донни қувонч билан саранжомлаб олмоқдалар. Бу борада механизаторларнинг ўрни бошқача. Дала гвардиячилари деган шарафли ном эгалари комбайнчилар мўл ҳосилни нест-нобуд қилмасдан ўз вақтида ўриб-йиғиб олиб, Ватан омборларига тортиқ этиш учун ғаллазорни зарбдор меҳнат фронтига айлантирдилар.

Дон ўрим-йиғимини областда биринчи бўлиб Ғузор ва Толлимаржон районларининг азамат деҳқонлари бошлаб юборишган эди. Азалдан дондан мўл-кўл ҳосил етиштириб келган ғузорликлар тобора ўрим-йиғимни қизитмоқдалар. Бу борада Ғузор давлат наслчилик заводи, «ВЛКСМ 50 йиллиги» «Дружба», «Рассвет» совхозлари пешқадамлик қилмоқдалар.

Толлимаржонликлар ҳам Озиқ-овқат программасини амалга оширишда бўш келишмаяпти. Чўлқуварлар бу йил қарийб 5 минг гектар янги ерда бошоқли экинлардан мўл ҳосил етиштирдилар. Албатта ҳосил учун курашда кўплаб машаққатларни енгишга тўғри келди. Экин ўз вақтида суғорилди, озиқлантирилди. Энди натижаси чакки эмас. Бу йил 10 минг тонна дон етиштиришга аҳд қилган район хўжаликларида мавжуд 27 та комбайн кучидан унумли фойдаланилмоқда. Ўрим-йиғимда олдинда бораётган «Коммунист», «Партия XXV съезди», «Ширинобод» ва Ҳамза Ҳакимзода номли совхозларда дала ишлари ипатоволиклар методи асосида уюшқоқлик билан олиб борилмоқда. Айниқса, Ҳамза Ҳакимзода номли совхоздан Юсуф Маманазаров, Бобоназар Каримов, «Коммунист» совхозидан Эргаш Тўхтаев, «Туркманистон» совхозидан Бозор Тўраев, «Самарқанд» совхозидан Саттор Раҳмонов каби моҳир комбайнчиларнинг ҳар бири кунига 10—12 гектар майдондаги ҳосилни саранжомлаб олишга эришаётир.

Область ғаллакорлари дала ишларини қамашиликлар ташаббуси асосида ташкил этмоқдалар. Маълумки, Қамаши райони ғаллакорлари бу йил етиштирилган ғалла ҳосилининг бир грамминиҳам исроф қилмасдан тез ва соз ўриб-йиғиб олиш, давлатга бир ярим план миқдорида дон топширишдек ватанпарварлик ташаббуси билан майдонга чиққан эдилар. Бу ибратли ҳаракатни Қашқадарё область партия комитети қизғин маъқуллаганди. Ҳозирги кунда ташаббускорлар даласида иш юксак мажбуриятга яраша уюштириляпти. Райондаги «Космос», Карл Маркс номли совхозлар, «Марксизм» колхозида тузилган ипатовчи отрядлар донни 20 иш кунида ўриб-йиғиб олиш, план ва мажбуриятларни шараф билан бажариш учун фидокорлик намунасини кўрсатиб ишламоқдалар.

Кўкдала ва Чироқчи районларида ҳам мавсумга пухта тайёргарлик кўрилди. Колхоз ва совхозлар дон ўрим-йиғимини тадбиркорлик билан ташкил этмоқдалар.

Қашқадарёлик ғаллакорлар ўн биринчи беш йилликнинг ўзак йилида 550 минг тонна дон тайёрлашни мақсад қилиб қўйишган. Бепоён пайкалларда бошоқлар анча салмоқдор. Доннинг мағзи тўқ. Бу аҳдга яраша юксак хирмонни қоплайдиган ҳосил етиштирилганидан далолат бермоқда. Бироқ мавсумни муваффақиятли якунлаш комбайнларнинг бетўхтов, унумли ишлаши ва юк ташиш транспортларининг уларга кўрсатадиган амалий ёрдамларига боғлиқ.

М. КАРОМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

СИФАТ БЕЛГИСИ

Мамлакатни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг ўн биринчи беш йилликка ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган планини белгилаб бераркан, КПСС XXVI съезди ҳар бир соҳадаги ишларнинг самарадорлиги ва сифати юксак бўлишини таъминлаш фақат хўжалик вазифасигина эмас, балки энг муҳим сиёсий вазифа эканлигини алоҳида қайд этган эди. Бу саноат корхоналарида ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг сифатига ҳам бевосита тааллуқлидир.

Партия ва ҳукуматимизнинг кўрсатмаларига амал қила бориб, республикамиздаги завод ва фабрикаларнинг, бирлашмаларнинг ўнлаб ва юзлаб коллективлари истеъмолчилар олдидаги ўз бурчларини шараф билан оқлаш учун курашни бир зум бўлса-да сусайтирмаяптилар. Уларда буюртмачиларга хом ашё ва ярим фабрикатларни, комплектловчи ва тайёр буюмларни ўзаро келишилган графикларга биноан фақат юқори сифатли, пишиқ-пухта қилиб етказиб бериш учун мусобақа уюштирилган.

Бу соҳада энг яхши кўрсаткичларга эришган коллективлар ҳам моддий жиҳатдан, ҳам маънавий жиҳатдан рағбатлантирилиб келаётир. Уларнинг давлат стандарти талабларига ва технологик қоидаларга тўла риоя қилган ҳолда ишлаб чиқараётган маҳсулотларига корхонанинг фирма белгилари, баъзи бирларига илғорларнинг шахсий белгилари қўйиб чиқарилаётир. Кўпгина турдаги буюмлар «юксак категорияли» деган номларга сазовор бўлмоқда. Энг олий сифатли маҳсулотларга эса давлат Сифат белгиси қўйиб чиқарилмоқда.

Шу кеча-кундузда 205 та корхонада 1825 хил маҳсулотга шундай белги қўйилмоқда. Наманганадаги машинасозлик заводи коллективи эса ишлаб чиқарилаётган жами маҳсулотнинг 90 процентидан зиёдроғига ана шу фахрли беш қиррали юлдуз белгисини қўйиш ҳуқуқини олгандир. Сифат белгиси билан чиқарилаётган маҳсулотнинг жами маҳсулот ҳажмидаги улуши Тошкентдаги «Электромаш» заводида 85,7 процентни, «Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасида 60,9 процентни ташкил этади.

Бунга ишлаб чиқариш коллективларида корхона шон-шуҳрати учун кураш яхши йўлга қўйилган, ишчи ва хизматчилар ўзларига топширилган вазифаларни сидқидилдан бажаришган тақдирдагина эришиш мумкин. Қолаверса, бундай ютуқларга фақат меҳнатни ташкил этиш ва уни рағбатлантиришнинг прогрессив усуллари кенг қўлланилаётган, фондлардан ва хом ашё ресурсларидан тежаб-тергаб ва рационал фойдаланилаётган, энг муҳими, сифатни бошқаришнинг комплекс системаси жорий этилган жойлардагина эришилаётир. Ҳозирга қадар республикамиздаги 590 та корхонада сифатни бошқаришнинг ана шундай системаси жорий қилингандир.

Давлат Сифат белгиси қўйилган маҳсулотларни кўпроқ ишлаб чиқариш ва, айниқса, уларни реализация қилишдан келадиган фойда корхоналарнинг моддий рағбатлантириш фондларини анча тўлдиришга ёрдам беради. Бу эса ўз навбатида меҳнат коллективида кўпгина ташкилий-сиёсий ва маиший-хўжалик тадбирларини амалга ошириш учун, айтиш мумкинки, кенг имкониятлар яратади.

Бугина эмас. Сифатли маҳсулот ишлаб чиқараётган корхона коллективининг шаънига партия ва ҳукуматимиз ҳам, совет халқи ҳам ҳамиша таҳсинлар айтади. Уларни эл эъзозлайди — кўп ва сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш учун курашнинг байроқдорлари фахрий унвонларга сазовор бўлмоқда. уларнинг кўксини қўша-қўша орден ва медаллар безаб турибди. Ишлаб чиқаришдаги ва маҳсулот сифатини ошириш соҳасидаги алоҳида ютуқлари учун қатор корхоналар юксак давлат мукофотлари билан тақдирланмоқда.

Лекин шуни ҳам айтиш керакки, республикамизда саноат корхоналарида ишлаб чиқариш самарадорлигини ва маҳсулот сифатини ошириш борасида умуман дуруст кўрсаткичларга эришилаётган бўлса ҳам, бу соҳада ҳали талайгина камчиликлар, хал этилмаган муаммолар мавжуддир. Масалан, қатор завод ва фабрикаларда, бирлашмаларда хали хам давлат стандарти талабларига тўла жавоб бермайдиган, айрим ҳолларда эса ҳатто баъзи нуқсонлари бўлган буюмлар ишлаб чиқарилаётгани хеч сир эмас. Бундай маҳсулотларни, айниқса. кенг истеъмол моллари ишлаб чиқарадиган корхоналарда кўпроқ учратиш мумкин. «Узбекхлопкомаш» бирлашмаси корхоналари, Бухоро трикотаж бирлашмаси. Кувасой чинни заводи эса хатто давлат Сифат белгиси қўйилган маҳсулотлар ва буюмлар сифати стандарт талабларидан хам паст даражада бўлганлиги сабабли айрим буюмларга бундай фахрли беш киррали юлдуз белгисини кўйиш хукукидан махрум қилинди. Республикамизда факат кейинги тўрт ой ичида 9 хил маҳсулотдан давлат Сифат белгиси олиб ташланди.

Буни жойларда ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ошириш учун кураш хали хам сустлигидан бўлак бошка нарса билан изохлаб бўлмайди. Дархақиқат, кўпгина корхоналарда махсулотларнинг сифатни бошқариш комиссиясига тақдим этилган дастлабки намунавий партиясини тайёрлаш чоғидагина алохида «жонбозлик» кўрсатиб ишланади-ю, серияли ишлаб чикариш бошланиши хамоно сифат учун кураш унутилиб кетади. Тўғрироғи, у ёки бу махсулотни ишлаб чикариш юзасидан «мажбуриятлар» олиниб, уни ошириб бажариш учун кураш бошланади. Натижада корхона ялпи махсулот ишлаб чикариш бўйича дурустгина кўрсаткичларга эришса-да, истеъмолчиларнинг шикоятларидан кўз очолмай ёки савдо тармоқларига жўнатилган маҳсулотлар харид қилинмай, омборларда тахланиб ётаверади.

Бундай ахволга бархам беришда саноат маҳсулоти ва хизмат кўрсатиш корхоналарида бажарилган иш сифатини давлат томонидан бошкаришнинг энг муҳим таркибий қисми хисобланган иктисодий санкцияларнинг ахамияти беқиёс каттадир. Агар бундай санкцияларни реализация қилинган ностандарт махсулотнинг, хизмат кўрсатиш корхоналарида бажарилган иш ёки хизматнинг хажмига тўла мувофик тарзда қўлланиладиган бўлса, сифатнинг бузилиш ҳолларига барҳам бериш мумкин. Масалан, корхоналарнинг ностандарт буюмларини реализация қилишни ман этиб қўйиш, брак маҳсулот ишлаб чиқарганларга нисбатан пул начётлари қилиш, уларни мукофотлардан маҳрум қилиш каби таъсирчан чораларни қўлланилган тақдирда иқтисодий санкцияларнинг самарадорлиги янада ошади.

Жойлардаги партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, хўжалик органлари корхоналарда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг ва бажарилаётган хизматларнинг юксак сифатли бўлишини таъминлаш учун барча воситалардан фойдаланишлари лозим. Энг муҳими, корхоналарда сифат учун кураш — бу «Советлар мамлакатида ишлаб чиқарилган» деган сўзни оқлаш учун кураш деган фикрни ҳар бир ишчининг, ҳар бир инженер-техник ходимнинг онгига сингдириш керак. Махсулот сифати — меҳнат коллективининг юз-кўзи, обрў-эътибори демакдир. Унинг иши қанчалик юксак сифатли ва самарали бўлса — обрўси ҳам шунчалик ошади. Бирлашмаларда, завод ва фабрикаларда, аҳолига хизмат кўрсатадиган корхоналарда меҳнат коллективининг шон-шухратини ва обрў-эътиборини янада ошириш учун мусобақа байроғини тағин ҳам баланд кўтарайлик.

- **Ўн биринчи беш йилликнинг учинчи йили меҳнат вахтаси қизғин давом этмоқда**
- **Чорвачилик учун мўл-кўл озуқа тайёрлайлик**
- ***Республика қишлоқ меҳнаткашларининг зарбдор ишлари***

МЎЛ ҲОСИЛ ЙЎЛИДА

Шофиркон районидаги Куйбишев номли колхоз заршуносларибу йил 5 минг тонна «оқ олтин», шу жумладан 2 минг тонна ипак пахта етиштириш, ҳосилдорликни ўртача 45 центнерга етказишга аҳд қилиб, ғўза ниҳолларини меҳр билан парвариш қилишяпти.

Колхоз меҳнатчилари пахтачилик билан бирга чорвачиликни ҳам интенсив ривожлантириб, мамлакатимиз Озиқ-овқат программасининг бажарилишига муносиб ҳисса қўшмоқдалар. 1176 бош қорамол боқилаётган сут-товар фермасида чорвачилик маҳсулотлари етиштириш йил сайин кўпайтириляпти. Гўштга топширилаётган қорамолларнинг ўртача тирик вазни 430—450 килограммга, ҳар бир сигирдан соғиб олинаётган серқаймоқ сут миқдори 3 минг килограммга, ҳар юз бош сигирдан бузоқ олиш 98 тага етказилмоқда.

Хўжаликда чорвачилик тараққиётининг бош омили ҳисобланган мустаҳкам озуқа базасини барпо этишга алоҳида эътибор берилмоқда. Жавдар экилган 100 гектар ернинг ҳар гектаридан пландаги 100 центнер ўрнига 150 центнердан ҳосил ўриб олинди. Унинг қарийб минг тоннаси қишга ғамланди. Жавдардан бўшаган майдонларга эса ипак пахта чигити экилиб, бир текис ундириб олинди.

Бундан ташқари, 115 гектар бедазорнинг ҳар гектаридан 6 ўрим давомида 220 центнердан ҳосил олишни мўлжаллаган Ғайбулла Болтаев бошлиқ ем-хашак бригадаси коллективи биринчи ўримни муваффақиятли якунлади. Кўзда тутилганидан икки баравар кўп беда пичани тайёрланди. Бир қисми эса молларга кўкligича едирилмоқда. Айни кунда 75 гектар ердаги янги беда жадал суръатлар билан ўриб-йиғиб олинмоқда. Ғаффор Камолов, Жамол Ҳожиев, Иброҳим Рустамов, Нарзулла Расулов сингари механизаторлар нормаларини бир ярим икки ҳисса бажаришаётир. Ҳосилдан бўшаган бедапоялар пешма-пеш озиқлантирилиб суғорилмоқда. Бу келгусида бедазорлардан мўл-кўл озуқа етиштириш имконини беради.

Ҳ. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ. Бўка районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозида ғўза парвариши ҳар томонлама уюшқоқлик билан давом этмоқда. Икки марта Ленин ордени нишондори Саиджаббор Сулаймонов бригадаси аъзолари ғўза парваришида пешқадамлик қилишяпти. Бригада азаматлари шу кунларда бешинчи культивацияни сифатли ўтказишяпти. Суратларда: илғор бригада бошлиғи С. Сулаймонов (юқорида) ва ғўзага ишлов бериш.

В. Молгачев фотолари.

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Пилла тайёрлаш планини муддатидан илгари бажарганликлари учун қуйидаги районлар республика «Ҳурмат тахтаси»га ёзилади:

Яккабоғ райони (район партия комитетининг секретари К. Маҳмудов, район ижроия комитетининг раиси М. Узоқова, район комсомол комитетининг секретари О. У. Азизов, бош пиллахона директори М. Очилов);

Ургут райони (район партия комитетининг секретари У. Маҳматмуродов, район ижроия комитетининг раиси Р. Турсунов, район комсомол комитетининг секретари З. С. Нарзуллаев, бош пиллахона директори Б. Қўлдошев);

Ховос райони (район партия комитетининг секретари Г. Сувонқулов, район ижроия комитетининг раиси С. Насуллаев, район комсомол комитетининг секретари А. Н. Мўминов, бош пиллахона директори С. Нўъмонов);

Зомин райони (район партия комитетининг секретари А. С. Саипназаров, район ижроия комитетининг раиси М. Абдулҳакимов, район комсомол комитетининг секретари Р. Маматқулов, бош пиллахона директори А. Хўжакелдиев).

КАДРЛАР ЎҚУВИ

Тошкент олий партия мактабидаги партия ва совет ходимлари малакасини ошириш республика курсида Ўзбекистон, Тожикистон ва Туркманистон Олий Советлари Президиумлари, Министрлар Советлари, область ижроия комитетлари масъул ходимларининг, қишлоқ район ижроия комитетлари раисларининг ўқуви ниҳоясига етди.

Коммунистик қурилишнинг назарияси ва практикаси, партиянинг ҳозирги босқичда иқтисодий сиёсати, КПСС ва Совет давлатининг ички ва ташқи сиёсатига оид актуал масалалар ўрганилди. Ўқув программасида халқ депутатлари Советларининг КПСС XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети 1982 йил май ва ноябрь Пленумлари қарорларидан, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андроповнинг «СССР 60 йиллиги» ҳақидаги докладидан, унинг «К. Маркс таълимоти ва СССР-да социалистик қурилишнинг баъзи масалалари» тўғрисидаги мақоласидан келиб чиқадиган вазифаларига катта эътибор берилди.

Ўзбекистон Компартиясининг Марказий Комитетининг, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг масъул ходимлари, министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари, республиканинг таниқли олимлари лекция ўқидилар. Республикалар, областлар, районларни комплекс иқтисодий ва социал ривожлантиришни таъминлашда, ижрочилик ва меҳнат интизомини мустаҳкамлашда, социалистик мусобақани ташкил этишда халқ депутатлари Советларининг иш форма ва методларини такомиллаштириш соҳасидаги тажриба кенг ўртоқлашилди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси И. Б. Усмонхўжаев, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Н. Ж. Худойбердиев тингловчилар ҳузурида нутқ сўзладилар.

(ЎзТАГ).

ФАРҒОНАЛИК КООПЕРАТОРЛАРНИНГ ТАЖРИБАСИ—ҲАММАГА

ФАРҒОНА, 9 июнь. (ЎзТАГ). Матлубот кооперацияси системасида чорва ва паррандани боқишни қандай қилиб яхшироқ ташкил этиш керак? Чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кескин кўпайтириш ва унинг таннархини арзонлаштиришга қандай қилиб эришиш лозим? Ўзбекистон матлубот кооперацияси ходимларининг бу ерда бўлиб ўтган республика семинар-кенгаши қатнашчилари шу масалаларни муҳокама этдилар. «Ўзбекбирлашув» правлениеси раисининг ўринбосари К. А. Аъзамов КПСС Марказий Комитети 1982 йил май ва ноябрь Пленумлари ҳамда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети IX пленуми қарорлари асосида гўшт етиштириш ва уни аҳолига сотишни кўпайтириш соҳасида республика кооператив ташкилотларининг вазифалари тўғрисида доклад қилди.

Фарғона шу семинар ўтказиладиган жой этиб танланганлиги тасодифий эмас. Область кооператорлари кейинги йилларда чорвачилик маҳсулотлари етиштиришда муайян тажриба тўпладилар. Район матлубот союзларида 17 та бўрдоқичилик хўжалиги, 12 та паррандачилик, учта қуёнчилик ва иккита чўчқачилик фермалари ишлаб турибди. Уларнинг ихтиёрида беш минг гектардан кўп ер, қарийб юзта трактор, бошқа кўпгина машина-механизмлар бор. Қорамоллар учун ўнлаб капитал бинолар, паррандахоналар қурилди. Уларда тўрт минг бошдан кўпроқ қорамол, салкам уч минг қўй, юзлаб чўчқа, 250 минг парранда боқилмоқда. Беш йилликнинг икки йили ичида кооператорларнинг бўрдоқичилик хўжаликлари ўн саккиз минг тоннадан кўпроқ гўшт етиштириб, реализация қилдилар.

Семинар қатнашчилари областдаги бир қанча район матлубот союзларининг бўрдоқичилик хўжаликларида ва илғор савдо корхоналарида бўлдилар, уларнинг чорвани бўрдоқига боқиш ва паррандаларни семиртириш, ем-хашак тайёрлаш тажрибаси билан ўша жойнинг ўзида танишдилар.

Республика матлубот кооперациясининг барча ходимларига мурожаат қабул қилиниб, унда гўшт, чорвачиликнинг бошқа маҳсулотларини етиштиришни кенг кўламда ташкил этишга ва шу тариқа Озиқ-овқат программасини амалга оширишга муносиб ҳисса қўшишга даъват этилади.

Семинар-кенгашда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари Т. Н. Осетров, Фарғона область партия комитетининг биринчи секретари Ҳ. Умаров нутқ сўзладилар.

ХАЛҚ КОНТРОЛЕРЛАРИНИНГ ВАЗИФАЛАРИ

Область, шаҳар ва район халқ контроли комитетлари раисларининг 9 июнь куни Тошкентда бўлиб ўтган республика кенгашида КПСС Марказий Комитети 1982 йил ноябрь Пленуми талаблари ва КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андроповнинг Пленумда сўзлаган нутқидаги қоидалар асосида назоратчилар фаолиятини янада кучайтириш вазифалари муҳокама этилди. Ўзбекистон ССР халқ контроли комитетининг раиси Н. М. Маҳмудов доклад қилди.

Кенгаш қатнашчилари тўпланган тажрибани ўртоқлашдилар, социалистик мулкнинг сақланиши учун, меҳнат ва давлат интизомини мустаҳкамлаш учун курашни кучайтириш, халқ контроли органларининг бутун фаолиятини яхшилаш йўлларини белгилаб олдилар.

Кенгаш ишида СССР халқ контроли комитетининг масъул ходими В. П. Петров иштирок этди.

(ЎзТАГ).

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони

ЎРТОҚ В. Г. ДУХАНИННИ ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ РАИСИНИНГ ЎРИНБОСАРИ ҚИЛИБ ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми қарор қилади:

Ўртоқ **Виктор Григорьевич ДУХАНИН** Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари қилиб тайинлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси И. УСМОНХЎЖАЕВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Г. ҲАЙДАРОВА.

1983 йил 9 июнь,
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ЕНГИЛ САНОАТ МИНИСТРЛИГИГА ҚАРАШЛИ ОХУНБОБОЕВ НОМЛИ ҚЎҚОН ТИКУВЧИЛИК ФАБРИКАСИНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўнинчи беш йилликда юксак техникавий-иқтисодий кўрсаткичларга эришганлиги, халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни тобора кўпайтираётганлиги учун ва барпо этилган кунига 50 йил тўлиши муносабати билан Охунбобоев номли **Қўқон тикувчилик фабрикаси** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси И. УСМОНХЎЖАЕВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг секретари Г. ҲАЙДАРОВА.

1983 йил 9 июнь.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми кўп йил самарали ишлаганлиги, ишлаб чиқаришда юксак кўрсаткичларга эришишга катта ҳисса қўшганлиги учун ва Охунбобоев номли Қўқон тикувчилик фабрикаси барпо этилган куннинг 50 йиллиги муносабати билан фабриканинг тикувчи-мотористи Мария Ивановна **Зайцева**, слесарь Усмонжон **Камолов** ва фабрика директори Софияхон Носировна **Раҳмонова** ўртоқларга **«Ўзбекистон ССР-да хизмат кўрсатган саноат ходими»** фахрий унвони берди.

Фабрика ходимларидан бир группаси Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

СССР ҚУРОЛЛИ КУЧЛАРИДА

1983 йил 29 июндан 4 июлгача бўлган даврда Балтика бўйи ва Ғарбий Белоруссия территориясида СССР мудофаа министри Совет Иттифоқи Маршали Д. Ф. Устинов раҳбарлигида қўшинлар ва флот кучларининг машқлари ўтказилади. Машқлар СССР Қуролли Кучлари бошқарув органларининг, қўшин хиллари ва турлари, қўшилмалари ва қисмларининг биргаликдаги жанговар ҳаракатлари чоғида жанговар аҳилликни ҳамда баҳамжиҳат ҳаракатни такомиллаштириш мақсадида ўтказилади.

Халқлар дўстлиги — маданиятлар дўстлиги

Македония Социалистик Республикасининг Ўзбекистондаги маданият кунлари давом этмоқда. Саховатли Болқон диёрида туғилган илҳомбахш шеърий мисралар ва ўзига хос тароналар янграмоқда. СССР билан ЮСФР халқлари ўртасидаги яхши ўзаро муносабатлар янада ривожланиб бораётганлигидан далолат берувчи шу дўстлик байрами ғоят ранг-баранг ва сермазмун ўтмоқда.

Македония чет эллар билан маданий алоқа республика комиссиясининг раиси, шоир, академик Матей Матевски 9 июнда В. И. Ленин номидаги Тошкент давлат университети студентлари ва муаллимлари ҳузурида лекция ўқиди.

Шу куни Югославия намояндалари чет эллар билан дўстлик ва маданий алоқа қилувчи Ўзбекистон жамиятининг активлари билан, республика Театр жамиятининг ва Ўзбекистон Журналистлар союзининг вакиллари билан, кинематографиячилар билан учрашдилар. Македон ёзувчилари Алишер Навоий номидаги республика кутубхонасида китобхонлар билан учрашдилар.

«Македонияга бир назар» номли бадиий фотосуратлар ва македон китоби кўргазмалари ишлаб турибди.

Дўстлик байрами Жиззах ва Самарқанд областларида давом эттирилади.

(ЎзТАГ).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ИДЕОЛОГИЯ ИШИ ТАЖРИБАСИДАН

ТАЪСИРЧАНЛИК ҚИРРАЛАРИ

Қуёш тиккага келган. Қилт этган шамол йўқ. Ғўзалари шоналай бошлаган пахтазорлар узра ҳовур жимирлайди. Кун қизигандан қизийди...

Чор атрофи мевали дарахтлар билан ўралган, гулларнинг муаттар ҳиди анқиб турган дала шийпонида колхозчилар ҳордиқ чиқаришмоқда. Ўрта ёшлардаги кишилар бир пиёла чой атрофида гурунглашиб ўтиришибди. Ёшлар китоб, газета ва журналлар ўқиш, шахмат-шашка ўйнаш билан машғул. Дам олиш хонасидаги радиодан шўх қўшиқ янграйди.

Шийпоннинг барча хоналари дид билан жиҳозланган. Кўзга кўринарли жойларда социалистик мажбуриятлар, дала ишларида пешқадамлик қилаётганлар ҳақида ҳикоя қилувчи стендлар, кишини ҳаяжонга солувчи шиорлар...

Тушлик тугашига ярим соат қолганида колхозчилар давра қуришди. Бригадир Ахтам Давронов бир меҳнат кунининг қиммати ҳақида коллектив ҳаётидан олинган мисоллар ёрдамида босиқ, қисқа, фикрларни қадоқ кафтларида тортиб кўраётгандек салмоқ билан гапира бошлади. Деҳқончасига донолик, самимият йўғрилган бу сўзлар юракни тўлқинлантириб, дилларни эзгу туйғулар билан ёритиб юборади. Деҳқонлар ўз фаолиятлари бутун мамлакат тақдирига туташлигини, ҳар кунги меҳнатлари партиянинг улуғвор режаларини бажаришга муайян улуш қўшишини ёрқин ҳис этишади. Туйғулар юзларга қалқади. Булар пахтазор қўйнига дадил, масъулиятни чуқур ҳис қилиб йўл олишади.

Қизилтепа районидаги «Партия XXII съезди» колхозининг А. Давронов бошлиқ бригадасида бундай ҳол деярли ҳар куни такрорланади. Ё бригадирнинг ўзи, ёки колхоз ва райондан келган лектор, агитаторлар лекция ўқишади, хўжалик раҳбарлари, мутахассислар суҳбатлар ўтказишади.

Бригадада ингичка толали пахта етиштирилади. Бу ўсимлик қуёш нурига, сувга қанча яхши қонса, шунча яшнаб ўсгани сингари деҳқонларга ҳам ҳар томонлама ғамхўрлик қилинса, кўнгилларидаги гапларини топиб айтиб, жанговар сўзлар билан руҳлантириб борилса, уларнинг меҳнати ҳам шунчалик самарали бўлади. Коммунистлар худди шундай иш юритишга интилишмоқда. Чунки бусиз ҳар гектар ердан 60 центнердан ҳосил етиштириш тўғрисида фикр юритиш қийин.

Колхоз ҳосилдорлик жиҳатидан ўтган йили областдаги энг пешқадам хўжаликлар қаторига кўтарилди. Бу йилги ишларнинг бориши ҳам 45 центнерлик чўққининг забт этилишига мустаҳкам замин яратилаётганлигидан далолат бермоқда.

Қўшни «Москва» колхозида идеология ишининг бошқа бир муҳим соҳаси – социалистик мусобақани ташкил этиш ва унинг ошкоралигини таъминлаш борасида ибратли ишлар амалга оширилмоқда. Айниқса, қишлоқдаги бош фигура — механизаторлар ўртасида меҳнат беллашуви яхши йўлга қўйилган.

Бунга колхоз партия ташкилоти асосан шу йилдан бошлаб эриша бошлади. Коммунистларнинг эрта кўкламдаги очиқ йиғилишида мусобақанинг қандай йўлга қўйилганлиги танқидий руҳда муҳокама қилинди. Таҳлиллар меҳнат беллашувининг амалдаги таъсири кучсизлигини, уни ташкил этишни тубдан яхшилаш лозимлигини кўрсатди.

— Юзаки қаралса, ҳозирги иш услубимиз билан аввалгиси ўртасида катта ўзгариш йўқдай туюлади, — дейди колхоз раиси Истам Қосимов. — Илгарилари ҳам социалистик мусобақа ҳар ўн кунда якунланар, илғорлар бирнеча киши орасида 10—15 сўм пул билан тақдирланиб борилар эди.

Энди бўлса иш услубимиз бутунлай бошқача. Колхозимиздаги 38 механизаторнинг тракторида фикр-мулоҳазалар дафтари бор. Бунга механизаторнинг қандай ишлаётганлиги бригадир, агроном, инженер томонидан қайд этилиб борилади. Мусобақани якунлаш пайтида унинг қанча иш бажарганлиги, ёнилғи тежашга эришганлиги билан бир қаторда дафтардаги фикрлар ҳам инобатга олинади. Ғолибларга бутун колхоз аҳли олдида исми ва нима учун тақдирланаётганлиги ёзилган қимматбаҳо буюмлар топширилади. Энг асосийси, мусобақани ташкил этишни ҳақиқий йўлга қўя олдик.

Колхоз партия комитетининг социалистик мусобақани жонли ижодий ишга айлантира олганлиги туфайли механизаторларнинг меҳнат унумдорлиги ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 20 процент ошган. Негаки, кишилар меҳнатининг тўғри тақдирланаётганлиги уларнинг моддий қизиқишларигагина эмас, маънавий дунёсига ҳам ижобий таъсир кўрсатмоқда.

Биз мажбуриятларнинг бажарилишини идеологик жиҳатдан таъминлаш борасида Қизилтепа районидаги икки партия ташкилотининг икки хил иш услуби ҳақида фикр юритдик. Маълумки, тарбиявий-сиёсий, агитация ва пропаганда ишларининг усуллари хилма-хил ва уларнинг ҳаммаси ҳам бирдай муҳимдир. Буни Навоий районидаги «Нарпай» совхозида кўргазмали агитация, Хатирчи районидаги «Москва» совхозида илғор тажрибаларни жорий этиш, Навбаҳор районидаги «Гигант» совхозида авлодларнинг меҳнат эстафетаси оқилона йўлга қўйилганлиги ва ғўза парваришини қизғин олиб боришда катта роль ўйнаётганлиги мисолида ҳам яққол кўриш мумкин.

Пахта, боғдорчилик, емхашак етиштиришга ихтисослашган хўжаликларда меҳнаткашлар коллектив ҳолда яшаб, меҳнат қилсалар, чорвачиликка ихтисослашган Конимех, Нурота, Томди, Учқудуқ районларининг шарт-шароити тарқоқ ҳолда турмуш кечиришни тақозо қилади. Бу партия ташкилотлари кишиларда, энг аввало, онгли интизомни тарбиялашни, бунинг учун, айниқса, оғзаки сиёсий агитация воситаларидан самарали ва ижодий фойдаланишни ўз олдиларига муҳим вазифа қилиб қўйганлар.

Бу жиҳатдан Томди районидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли Ленин номли совхозда тўпланган тажриба диққатга моликдир. Партия комитетининг мажлисларида чорвадорлар ўртасида сиёсий-тарбиявий ишларни кучайтириш масаласи шу йилнинг ўзида бир неча марта кўрилди. Цех партия ташкилотларининг йиғилишларида ҳам бу масалалар муҳокама этилиб, асосий эътибор оғзаки сиёсий агитациянинг таъсирчанлигини оширишга қаратилди. Бу тадбирларни амалга оширишга раҳбар кадрлар жалб қилинаётганлиги муҳим аҳамият касб этаётир. Улар ферма ва отарларда бўлган пайтларида фақат ишлаб чиқариш масалалари билангина қизиқишмай, партия қарорларини чўпонлар онгига сингдиришга, умумманфаати учун юксак масъулиятни ҳис этиш туйғуларини тарбиялашга, уларнинг талаб-эҳтиёжларини чуқур ўрганиб, барча муаммоларни ишчанлик билан ҳал этишга интилишади. Бу борада совхозга 30 йилдан буён раҳбарлик қилиб келаётган Ленин ордени кавалери Тоир Мирзабековнинг ўзи ташаббускорлик кўрсатмоқда. Директорнинг шахсий агитаторлик ибрати хўжаликнинг барча мутахассисларида ғоявий фронтнинг жанговар жангчисига хос фазилатларни таркиб топтиришда катта роль ўйнаётир. Табиийки, совхоз коммунистларининг актив ғоявий-сиёсий ишлари меҳнат натижаларида ҳам ўз аксини топмоқда.

В. И. Ленин «Мусобақани қандай уюштириш керак» асарида хилма-хил усул қанча кўп бўлса, умумий тажриба шунча яхшироқ, шунча бойроқ бўлади, социализмнинг муваффақиятлари шунчалик муқаррарлашиб ва тезлашиб боради, деб таъкидлаган эди. Юқорида келтирилган мисоллардан кўриниб турибдики, Навоий область партия ташкилотлари улуғ доҳиймиз кўрсатиб берганидек ўз фаолиятларида идеология ишининг турли хил усулларидан самарали ва ижодий фойдаланишга интилмоқдалар. Буларнинг ҳаммаси меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашга, дала ишларини тез ва соз олиб боришга, чорвадорлар ўртасида онгли интизомни мустаҳкамлашга хизмат қилаётир.

А. ҚОРЖОВОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

РЕСПУБЛИКАМИЗ БЎЙЛАБ

«АВТОСЕРВИС» ХИЗМАТДА

Жиззах областида меҳнаткашларга хизмат қиладиган турли тармоқларни ривожлантиришга йилдан йилга катта эътибор берилмоқда. Яқинда Жиззах шаҳрида енгил машиналарга техника хизмати кўрсатадиган янги корхона «Автосервис» ишга тушди. «Автосервис»нинг янги биноси энг аввало гўзаллиги, ҳашаматлилиги билан кўзга ташланади. Қурилиш ишларини «Джизакстрой»нинг 315-, Тошкент шаҳридан ёрдамга келган 165-механизациялашган кўчма колонна қурувчилари бажаришган.

Корхонадаги кўпгина ишлар механизация, автоматика зиммасига юклатилган. «Жигули» автомашиналари моторининг тақсимлагич валини топиш анча мушкул эди. Ҳозир корхонада ишдан чиққан шундай валларни пайвандлаб, қайта фойдаланадиган ҳолга келтирадиган цех ишга туширилди. Цех ишловидан чиққан валлар камида 100 минг километр юришга ярайди, деб гарантия муддати берилади. Ҳозир мижозларга 36 слесарь хизмат кўрсатяпти. Келажакда эса уларнинг сони 100 дан ошади.

ХОНАДОНЛАРГА ЧУЧУК СУВ КЕЛТИРИЛДИ

Жиззах чўлида шаҳар тусини олаётган Бўстон посёлкасининг ҳусн-жамоли кун сайин очилиб боряпти. Жуда қисқа вақтда уй-жой, маданий-маиший бинолар қурилди. Равон кўчалар барпо этилди, аҳоли сони кўпайди.

Чўлқуварлар бу ердаги ичимлик сувнинг таъми кўнгилдагидек эмаслигидан бирмунча қийналишар эди. Инженер-техник ходимлар ва қурувчиларнинг изланишлари натижасида Бўстонга тоғ олди зонаси, сўлим Ровот қишлоғидан ичимлик сув келтирилди. Чўлқуварлар чучук сув билан таъминланди. Бунда «Средазспецстрой» трестининг 3-, «Джизакирмонтаж»нинг 6—7, «Бустансовхозстрой» трестининг 46-механизациялашган кўчма колонналари қурувчиларининг ҳиссалари катта бўлди.

Т. МАҚСУДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

БАРЧАНИНГ ИШИ

Республикамизда халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқаришни тобора оширишга азму қарор қилган меҳнат коллективлари сони кун сайин кўпайиб боряпти. Ҳаракатдаги юзлаб ишлаб чиқариш қувватлари техникавий қайта жиҳозланиб, реконструкция қилинди. 30 га яқин янги йирик корхоналар қурилди. Бундан 2—3 йил муқаддам танқис бўлган аҳоли истеъмол буюмларини тайёрлаш энди кўпайиб, сифати яхшиланди. Биргина ўтган йилнинг ўзида 121 корхонада ишлаб чиқарилган халқ истеъмоли буюмларидан 1411 тасига давлат Сифат белгиси берилди. Улар орасида Ўзбекистон металлургия, Тошкент агрегат, «Узбекхиммаш» заводлари ва Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасида тайёрланган ўнлаб манзур маҳсулотлар бор.

Маълумки, савдо тармоқларига кенг истеъмол молларининг асосий қисмини енгил ва маҳаллий саноат корхоналари етказиб беради. Масалан, бу йил «Б» группа саноат корхоналари тайёрлаётган истеъмол буюмлари улгуржи нархда 5 миллиард сўмлик кўпаяди. Беш йиллик охиригача бу рақам қўшимча 1,2 миллиард сўмга ортади. Чунончи, ип-газлама ва шойи газламалар — 2,5, гилам ва гиламбоп буюмлар, мебель ҳамда чинни маҳсулотлари — 2, маиший хизмат ва уй-рўзғор эҳтиёжи моллари — 1,5 баравар ўсиши кўзда тутилган.

Партия ва ҳукуматимизнинг маиший хизмат ва хўжалик аҳамиятидаги кенг истеъмол моллари ишлаб чиқаришни ривожлантириш тўғрисидаги қарорини бажариш борасида республика машинасозлик саноати корхоналари коллективлари ибратли ишлар олиб бормоқдалар. Тармоқ коллективлари планга кўра бу йил улгуржи нархда салкам 120 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришади ва 1982 йил топшириғига нисбатан 7 миллион 330 минг сўмлик ўсишга эришилади. Сўнгги уч йилда машинасозлик ва электротехника саноати корхоналарида халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш ҳажми 29.4 процент ўсиши белгиланган.

«Союзмашхлопководство» Бутуниттифоқ ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Узбектекстильмаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Миконд», «Подъёмник», «Узбекхиммаш», Андижон машинасозлик, Самарқанд лифтсозлик, Тошкент асбобсозлик, «Ташавтоматика» заводлари ана шундай корхоналар жумласидандир. «Союзмашхлопководство» Бутуниттифоқ ишлаб чиқариш бирлашмаси биргина ўтган йили 13 миллион сўмлик истеъмол буюмлари тайёрлаб, янгидан 8 турдаги маҳсулот ишлаб чиқаришни ўзлаштирди. Бугунги кунда уларнинг сони 28 тага етди.

Шу нарса диққатга сазоворки, илғор корхоналар истеъмол маҳсулотлари турини кўпайтириш билан бирга ишнинг иқтисодий томонига ҳам катта эътибор бермоқдалар. Хўжалик раҳбарлари ишлаб чиқариш сарф-харажатини олинаётган соф фойда билан мувофиқлаштириб, оқилона иш тутишяпти. Чунончи, «Узбитхимпласт» бирлашмасида, «Ташавтоматика» заводида ва Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси корхоналарида ўтган йили шу йўл билан 16 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Уларнинг ассортиментида 219 минг болалар коляскаси, 130 мингта турли хил ҳажмдаги канистрлар, осма ва девор чироқлари, уй мебеллари бор. Бу корхоналар ташаббускорлигининг моҳияти шундаки, ишлаб топилган ҳар бир сўмлик маошга яраша камида яна бир сўмлик халқ истеъмоли буюмлари ҳам ишлаб чиқарилиши лозим.

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг «1983—1985 йилларда аҳолини халқ истеъмоли моллари билан таъминлашни яхшилашга доир қўшимча тадбирлар тўғрисида»ги қарори республикамизда халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқараётган корхоналар коллективлари ғайратига-ғайрат қўшди. Қатор корхоналарда ташкилий-техникавий ва инженерлик изланишлари кенг тус олди. Кўп йиллик тажрибалардан келиб чиқиб, мустақил ишлаб чиқариш участкалари, ихтисослашган цехлар, конструкторлик ва технология хизматлари ташкил этилди.

Шуни ҳам айтиб ўтиш лозимки, айрим етакчи корхоналарда халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқариш суръати ва сифати, хом ашё турлари, материал ва кадрлар таъминоти талаб даражасида эмас. Вазифа бу қийинчиликларни енгиб ўтиб, ишлаб чиқариш чиқитларидан унумли фойдаланиш, моддий ресурслар сарфини камайтириш, пировардида — белгиланган топшириқларни ошириб бажаришдан иборат. Бу борада Самарқанд лифтсозлик заводи тажрибаси ғоят ибратли. Корхонада кийим шкафи, манзарали панель деворлор сингари янги хил буюмлар тез ўзлаштирилди. Корхона улар учун ҳеч қандай фонд ёки махсус ускуналар ажратмади. Шу йўл билан ўтган йили 4600 та шкаф тайёрланган бўлса, бу йил уларнинг сони 6 мингтага етади. Буларнинг ҳаммаси асосан ишлаб чиқариш чиқитлари ҳисобига бўляпти.

Сўнгги пайтларда истеъмолчиларнинг талаб ва эҳтиёжи бир қадар ошди. Бу эса саноат ишлаб чиқаришида масъулият ҳиссини кучайтирди. Бироқ, айрим корхоналар коллективлари ана шу масъулиятни ҳали тўла ҳис этмаяптилар. Масалан, республикамиз савдо тармоқларида электр жиҳозлари ҳамиша ҳам топилавермайди. «Андижанирмаш» ва Андижон «Электродвигатель» заводларида бугунги кунда атиги бир хил халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқарилаётганлигини кўнгилли ҳол деб бўладими?

Партия ва ҳукуматимиз аҳолини кенг истеъмол моллари билан таъминлашга, уларнинг сифатини тобора яхшилашга доимий ғамхўрлик қилиб келмоқда. Шуни очиқ тан олиш керакки, сифат масаласида биз ҳали кўзланган мақсадларга эришганимизча йўқ. Ўтган йилги текширишлар таҳлилининг кўрсатишича, халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқараётган корхоналарнинг 70 процентида техник-норматив ҳужжатлар турли нуқсонлар билан тўлдирилган. Бу ҳол асосан енгил, маҳаллий ва озиқ-овқат саноати корхоналарида содир бўлди. Қисман машинасозлик саноати корхоналари ҳам бу қусурдан ҳоли бўлишмади. Масалан, юқорида мақталиб ўтилган «Союзмашхлопководство» Бутуниттифоқ ишлаб чиқариш бирлашмасида текширилган 3 корхонанинг маҳсулотлари бир қатор эътирозларга сабаб бўлди.

Республика Савдо министрлигининг маҳсулотлар сифати бўйича давлат инспекцияси маълум қилишича, 1982 йилда «Ўзбекгазмонтаж» машинасозлик ишлаб чиқариш бирлашмаси тайёрлаган газ плиталарининг ҳаммаси брак қилинган. Устига-устак плиталар стандарт талаблари даражасида ўралмаган. Натижада улар омборларда ва базаларда узоқ муддат туриб қоляпти. Буларнинг ҳаммаси технологик интизомнинг бузилиши, техника назорати бўлимларининг масъулиятсиз фаолияти, участка, цех, корхона раҳбарлари томонидан талабчанлик сусайиб кетганлиги натижаси, албатта.

Паст сифат билан маҳсулот ишлаб чиқарганлиги, аттестация шартларини бузганлиги учун ўтган йили республика Стандартлар бошқармаси айрим корхоналар маҳсулотининг ҳамма турини ёинки муайян қисмини реализация қилишни тақиқлади, уларга иқтисодий жарималар солди.

Халқ истеъмоли маҳсулотлари ишлаб чиқаришни кўпайтириш, уларнинг сифатини яхшилаш, турларини кенгайтириш ва таннархини камайтириш мамлакат халқ хўжалигининг марказий вазифаларидан биридир. Бунда республикамиз илғор корхоналари тажрибаси ва ташаббусидан кенг фойдаланган коллективлар, шубҳасиз, катта ютуқларга эришади.

М. АЛИМОВ,
Ўзбекистон республика давлат стандартлар бошқармаси бошлиғининг ўринбосари.

И. ГАЗИЗОВ,
бошқарма ходими.

Тошкент Ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институти коллективи билан Тошкент трактор заводи ишчи-хизматчилари ўртасида дўстлик алоқалари ўрнатилган. Институт талабалари корхонада тез-тез бўлиб, ишлаб чиқариш жараёнлари, замонавий технология янгиликлари билан танишиб турадилар. Суратда: корхонанинг илғор слесари Рафаэль Фаизрахманов бўлажак мутахассислар — афғонистонлик Муҳаммад Аюб Поа, тоголик Микемин, лаослик Бунчан Лупхунг, Бунтхай Вилайп Хон ва кубалик Антонио Гонсалесларга ўз ишлари ҳақида ҳикоя қилиб бермоқда.

Ф. Қурбонбоев фотоси (ЎзТАГ).

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

Бир группа газетхонлар йўллаган хатда Қоракўл районидаги пахта тозалаш заводи ва Янгибозор пахта қабул қилиш пунктида пахтани сақлаш ҳамда қайта ишлашда камчиликларга йўл қўйилаётгани маълум қилинган эди.

Ушбу хат текшириш ва чора кўриш учун ҚОРАКЎЛ РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИга юборилган эди. У ердан олинган жавобда, жумладан, шундай дейилади:

—Текшириш натижалари район партия комитетининг бюросида муҳокама қилинди. Завод бош инженери Й. Нуруллаев қаттиқ огоҳлантирилди. Шунингдек, завод партия ташкилоти секретари М. Одилова, лаборатория бошлиғи Юмакаева, тайёрлов бўлими бошлиғи Отаниёзов ва Янгибозор пахта қабул қилиш пункти лаборанти Х. Жўраев ўртоқлар огоҳлантирилдилар.

* * *

Андижонлик газетхонлар область сил касалликлари диспансерида даволаш ишлари талабга жавоб бермаётганлиги ҳақида шикоят хат йўллашган эди.

Ушбу хат юзасидан текшириш ўтказган АНДИЖОН ОБЛАСТЬ СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ БЎЛИМИ кўрилган чоралар ҳақида қуйидагиларни маълум қилади:

— Хатда баён этилган фактлар текширишда қисман тасдиқланди. Текшириш натижалари диспансер партия бюроси мажлисида муҳокама қилинди. Катта ҳамшира Бойназаровага ҳайфсан берилди. Бўлим мудири Я. Ҳайдаров огоҳлантирилди. Область соғлиқни сақлаш бўлими буйруғига кўра, дорихона мудири Шамсуддиновага қаттиқ ҳайфсан эълон қилинди.

* * *

Районимизда аҳолига транспорт хизмати кўрсатилиш қониқарсиз аҳволда. Бунинг устига автомобиль ҳайдовчилар йўловчиларга қўпол муомалада бўлишмоқда, — деб ёзади боғотлик Улуғ Ватан уруши инвалиди Р. Матназаров ўз хатида.

ХОРАЗМ ОБЛАСТЬ АВТОТРЕСТИ ушбу мактуб юзасидан текшириш ўтказиб, редакциямизга шундай мазмунда жавоб йўллаган:

— 13-автобус парки дирекцияси буйруғига кўра, ҳайдовчилардан И. Хўжаев, М. Эшчонов, О. Латиповларга қаттиқ ҳайфсан берилди. Ҳайдовчи Б. Худойберганов эса пассажирлар ташиш қоидасини қўпол равишда бузганлиги учун автоинспекция ходимлари томонидан олти ой муддатга автобус ҳайдаш ҳуқуқидан маҳрум этилди.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ VII ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ ҲАЁТГА

ЕТТИ ИҚЛИМ БОҒИ

Инсоният ва ҳайвонот олами учун лозим бўлган деярли ҳамма нарсаларнинг манбаи ўсимликдир. Тошкўмир, нефть, газ ва бошқа табиий бойликлар ҳам ўсимликлардан вужудга келган. Ям-яшил дов-дарахт ва кўкатлар атмосфера ҳавосини бойитади, заҳарли газ бирикмаларидан тозалайди, инсон учун мўътадил иқлим шароитини яратади. Ўсимликларнинг саноқсиз хосияти ҳақида кўплаб мисоллар келтириш мумкин.

Модомики, ўсимлик инсоният ва ҳайвонот дунёси учун ҳаётий зарур манба экан, уни муҳофаза қилиш, кўпайтириш, ундан оқилона фойдаланиш шу куннинг асосий вазифаларидан биридир.

Ўсимликларни кўпайтириш ва сифатини яхшилаш ундан янада кенг миқёсда фойдаланиш учун замин тайёрлайди. Бу борада Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Ф. Н. Русанов номли Ботаника боғи фаолияти ибратлидир. Бу ерда Ер шарининг турли табиий иқлимли зоналаридан турфа хил ўсимликлар келтирилиб, Тошкент шароитида ўстирилади, тажрибалар ўтказилади. Ижобий натижа олингач, халқ хўжалиги учун зарур турлари аниқланиб, кенг миқёсда фойдаланиш учун тавсия этилади. Бу ҳодиса фан тилида ўсимликлар интродукцияси ва иқлимлаштириш деб аталади.

Тажриба майдони 80 гектарни ташкил этган бу даргоҳ коллекциясида ҳозир ўсимликларнинг олти мингдан ортиқ тури мавжуд бўлиб, шундан 2500 таси дарахт, бута ва лианалардир. Булар Ўрта Осиёнинг турли регионларидан, Европа, Шимолий Америка, Узоқ Шарқ ва Шарқий Осиёдан келтирилган бўлиб, ўрмонзотли, мевали, манзарали, техника, дори-дармон ва емхашакбоп турлари бор.

Ботаника боғида яратилган ва четдан келтириб ўстирилган ўсимликлар коллекцияси асосида катта илмий-тадқиқот ишлари олиб борилмоқда. Уларнинг систематикаси, биологияси, экологияси ва хўжаликдаги ўрни ўрганилмоқда. Шу зайл қимматбаҳо хоссаларга эга бўлган ва халқ хўжалигининг турли тармоқлари учун мос келадиган дов-дарахтлар, буталар, лианлар ва ҳар хил ўтлар аниқланмоқда.

Ўзбекистон ўрмонларини бойитиш ва сифат жиҳатдан яхшилаш, уларнинг маҳсулдорлигини ошириш учун мос, тез ўсадиган дов-дарахт навлари ҳозирланди. Дурагай чинор ва тераклар, пушти акация, катальпа, кария, платикария, птеронария, қораёнғоқ, виргин арча, лола дарахти, пирамидасимон эман, жўка, заранг дарахти шулар жумласидандир. Бу дов-дарахтлар Тошкент шароитида ватанига нисбатан 2—3 маротаба тез ўсмоқда. Жумладан, дурагай тераклар бир ёз фаслида бўйига 3—4 метр, энига 7—8 сантиметр ўсмоқда. Бу тераклар олти ёшида целлюлоза-қоғоз саноати учун хом ашё, қурилиш материаллари — хода ва тўсин беради. Пушти акация дарахти бир йилда 2—2,5 метр ўсмоқда. У касаллик ва зарарли ҳашаротларга чидамли, ёғочи пишиқ бўлиб, мебель саноатида юқори даражада баҳоланади. Дурагай чинор ҳам шундай хоссаларга эга.

Каркас дарахти баҳорикор ерларда ўрмонлар барпо қилишда жуда қўл келади. У қурғоқчиликка ва касалликларга чидамли. Бошқа ўзлаштирилган дов-дарахтлар ҳам ўзларининг тез ўсишлари ва сермаҳсуллиги билан ажралиб туради. Уларнинг ҳаммасини иҳота дарахтзорларини барпо қилишда ҳам, кўкаламзорлаштириш мақсадларида ҳам кенг қўлланиш мумкин.

Шаҳар, қишлоқ ва посёлкаларни ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштиришда манзарали дарахт-буталар қаторига юқорида зикр этилганлардан ташқари Қрим қарағайи, Ленкоран акацияси, адимина, туя, қайин, қора қарағай ,япон беҳиси, метасеквоя, сарв дарахти кабиларни киритиш мумкин. Ҳар хил атиргул ва лолалар, нилуфар, флокус, амариллис, пион гул, гулсафсар ва бошқа гуллар шаҳримизнинг кўркига кўрк қўшиб, кишиларни ҳушнуд этмоқда.

Маълумки, кейинги йилларда Тошкентнинг қиёфаси беқиёс ўзгарди, гўзал шаҳарлардан бирига айланди. Кўп қаватли, пурвиқор бинолар кўпайиб бормоқда. Кўкаламзорлаштириш мақсадида чирмашиб ўсадиган лианлардан, жумладан, глициния, аристолохия, актинидия, ёввойи ток, жакмон ломоноси каби турлардан фойдаланиш мақсадга мувофиқдир. Улар тез ўсади, қисқа вақтда биноларнинг юқори қаватларига етиб боради ва яшил «палак» тутилгандай қоплайди, уйга соя беради, ҳавосини тозалайди, хушбўй ҳидлар таратади. Ботаника боғида бундай лианларнинг 100 дан ортиқ тури мавжуд.

Боғимиз коллекциясидаги 300 дан ортиқ дори-дармон ўсимлиги устида илмий-тадқиқот ишлари олиб бориб, улардан 33 турини амалиётга тавсия этдик. Бўстонлиқ районидаги «Правда» газетаси 50 йиллиги номли совхозда ва Наманган областидаги Абу Али ибн Сино номли дори-дармон ўсимликлар совхозида кенг миқёсда экила бошланди. Ҳар иккала хўжаликда яхши натижалар қўлга киритилди, хом ашё дори-дармон ишлайдиган химия-фармацевтика заводига етказиб берилмоқда. Парфюмерия саноатида фойдаланиладиган ливанда, исоп ва бошқа ўсимликлар ўлкамизда, айниқса, яхши ҳосил бериши аниқланди.

Кўкаламзорлаштириш ишлари умумхалқ ҳашари йўли билан ҳамкорликда олиб борилмоқда. Республиканинг 18 географик районида интродукция қилинган ноёб янги дов-дарахтлар экилмоқда, истироҳат боғлари, гулзорлар барпо қилинмоқда. Янгиер, Ангрен, Олмалиқ, Зарафшон, Навоий шаҳарларида, Тошкент областининг «Политотдел» ва «Ўзбекистон» колхозларида, Сурхондарёдаги Бандихон хўжалигида ва бошқа ерларда олиб борилаётган ишлар шулар жумласидандир. Шундай ишлар Қозоғистоннинг янги шаҳри — Шевченкода, Жиззах областининг Зарбдор районида ҳам олиб борилди. Ўнинчи беш йилликда 165 минг дона манзарали дарахт кўчатлари, 140 минг дона гул кўчатлари, 150 минг атиргул ва 120 минг дори-дармон ўсимликлар кўчати тарқатилди. Бундан ташқари ҳар хил манзарали ўсимлик уруғларидан қарийб бир тоннаси шаҳар питомнигига берилди.

Янги ўсимликларни интродукция ва иқлимлаштириш жараёнида айрим ноёб ва йўқ бўлиб кетаётган турларини излаб топиш ва олиб келиб кўпайтиришга эътиборни кучайтирдик. Коллекциямизда ноёб ўсимликлар тахминан 10 процентни ташкил қилади. Уларнинг тури 600 га яқин бўлиб, боғимизда яхши ўсиб ривожланмоқда. Ана шулар қаторига хандон писта, жилон жийда, нон жийда, нок ва олманинг айрим навларини ҳам киритиш мумкин.

Хилма-хил ўсимликлар маркази бўлиб қолган Ботаника боғи бугунги кунда йирик қўриқхона ҳамдир. Унда ўсимликларнинг табиий ҳолати тикланиши учун шарт-шароитлар мавжуд.

Биздаги ўсимликлар коллекциясини республиканинг «катта хазинаси» дейиш мумкин. Боғимиз эса Ўрта Осиё республикаларида ишлаб турган ҳамма ботаника боғларининг регион маркази бўлиб хизмат қилмоқда. Уларнинг иш программаси ва иш усуллари устидан раҳбарлик қилади, илмий консультация бериб туради.

Ботаника боғининг фаолияти кўп қиррали. Агар Ўрта Осиё республикаларида табиий ҳолда тарқалган ва ўсиб турган ўсимликлар 6500 турни ташкил қилса, янгидан келтирилган ва ўстирилаётганлари 6000 турдан ортиқдир, бинобарин, республикамиз ўсимликларининг миқдори икки маротаба кўпайган. Шу регионда дарахт ва буталарнинг 500 тури тарқалган бўлса, интродукция натижасида ўсиб турган дов-дарахтларнинг хили 2250 та етди.

Илмий-тадқиқот ишлари натижасини халқ хўжалигига жорий этишга жуда катта аҳамият берилмоқда. Чунончи, коллекциядаги ўсимликлардан 390 янги тури халқ хўжалигининг турли тармоқларига татбиқ этилди. Илмий-тадқиқот ишларининг натижаси турли илмий асарлар сифатида эълон қилинмоқда. «Ўзбекистон дендрологияси» номли катта асарнинг 13 томи босмадан чиқди. Ҳар йили тематик тўплам нашр этилади. 700 дан ортиқ ҳар хил брошюра ва илмий мақолалар эълон қилинган. Бу асарларда республикадаги интродукция ва иқлимлаштириш ишларида қўлга киритилган ютуқлар, янги дов-дарахт турлари мукаммал, ҳар тарафлама баён этилган. Ўсимлик дунёсини ўрганиш, асраш, кўпайтириш давом этади.

А. УСМОНОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Ботаника боғининг директори, биология фанлари доктори.

ИЮНЬ—ҒЎЗА ПАРВАРИШИДА ЗАРБДОР ОЙ

САФАРБАРЛИК

Пахтадан мўл ҳосил етиштириш игна билан қудуқ қазишдан ҳам машаққатлироқдир. Буни шу кунларда Пастдарғом районидаги «Ўзбекистон» колхозининг миришкор деҳқонлари яна бир карра чуқур ҳис этмоқдалар, қийинчиликлардан қўрқмай ғўза парваришини тадбиркорлик билан давом эттирмоқдалар.

1321 гектар майдонда чигитни тўлиқ ундириб олишга эришган деҳқонлар дастлабки кунларда табиат саховатию, об-ҳаво қулайлигидан мамнун эдилар. Аммо май ойининг серёғин келиши кутилмаганда улар ташвишини янада ошириб юборди, парвариш билан боғлиқ агротехник тадбирлар ўтказишни мураккаблаштирди.

Бемаврид ёғин-сочинлар туфайли деярли барча далаларда ёввойи ўт кўпайди. Ғўзаларни қатқалоқ босди. Колхоз правлениеси ва партия комитети тажрибали деҳқонларнинг маслаҳатига асосланган ҳолда парвариш сифатини яхшилаш, мурғак ниҳолларни қатқалоқ ва бегона ўтлар исканжасидан қутқариш мақсадида умумий сафарбарлик эълон қилишди.

Шуниси диққатга сазоворки, қатқалоқни ва бегона ўтни йўқотишда қудратли техника воситаларига суяниб иш тутилмоқда. Айни пайтда 33 та чопиқ тракторлари ва кўплаб мотига далага чиқарилган. Тажрибали ва тадбиркор механизаторлар машина-механизмларини узлуксиз, юксак унум билан ишлатмоқдалар.

— Май ойида юз берган об-ҳаво ноқулайликларини муваффақиятли бартараф этдик. Бироқ айни пайтда тез-тез ёғиб турган ёмғир туфайли ғўзамизга шира, қатқалоқ, ёввойи ўт қайта-қайта хавф солмоқда, — дейди илғор бригада бошлиғи Абдуғани Каримов. — Биз шу кеча-кундузда қийинчиликларга илғор тажрибалар, омилкорликни ва агротехника фани ютуқларини қарама-қарши қўймоқдамиз. Барча майдонларни икки марта комплекс ишловдан чиқардик. Ҳар гектарига 250—300 килограммдан минерал ўғит бериб озиқлантирдик. Биз, айниқса кетмон чопиққа эътиборни оширяпмиз. Бу усулда ҳикмат кўп. Бўғзи юмшаган ғўза эркин ва тез ривожланади. Бу йил бригадамиз азаматлари гектаридан 50 центнердан «оқ олтин» етиштириш учун бир ёқадан бош чиқариб тер тўкмоқдалар.

Ғўза парвариши Раҳматилла Равшанов, Шерали Эшқувватов, Хўжан Ербозоров, Отақул Мақсуддинов, Жаббор Абдувалиев сингари омилкор деҳқонлар етакчилик қилаётган бригадаларда ҳам кун сайин кучайтирилмоқда.

Колхозда эълон қилинган умумий сафарбарлик яхши натижалар бермоқда. Ҳар куни далада 1500 га яқин киши ғайрат билан меҳнат қилаётир.

Ҳозиргача барча пахта майдонларидаги ғўза қатор ораларига икки бор сифатли комплекс ишлов берилди. СУЗ аппарати ёрдамида тўла озиқлантирилди. 600 гектарга яқин майдон кўнгилдагидек суғорилди. Тажрибали сувчилар ғўзаларга обиҳаёт тарашда алоҳида жонбозлик кўрсатишмоқда.

Колхоз азаматлари бу йил она-Ватан хазинасига камида 5200 тонна аъло сифатли «оқ олтин» тортиқ этишга, ҳосилдорликни 40 центнердан оширишга қатъий бел боғлашган. Ваъда вафоси билан улуғ. Бунинг моҳиятини теран англаган миришкорлар улкан хирмонга мустаҳкам пойдевор қўймоқдалар.

А. ДИЛМУРОДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

СУРЪАТГА ҚАНОТ

Ғўза парваришида энг масъулиятли паллага кирдик. Ўсимлик қийғос ўсиб, ривожланяпти. Илғор хўжаликларда шоналаш даражасига етди. Бундай кезларда ғўзаларнинг сув, озуқа ва парваришга бўлган эҳтиёжи, айниқса, кучаяди. Ундан ташқари об-ҳавонинг салқинроқ келиши ҳам комплекс парваришни авж олдиришни тақозо этмоқда. Қатор ораларига ишлов бериш бир кунга тезлаштирилганда ўсимликнинг ривожи камида уч-тўрт кун илдамлашади, эртароқ ҳосилга киради.

Биз ғўза парваришни ҳақида фикр юритар эканмиз, биринчи галда эртаги, кўп ва юқори сорт пахта етиштиришни кўзда тутяпмиз. Иккинчидан, бу йил етиштирилган ҳосилнинг асосий қисмини «зангори кема»ларда теришга сўз берганмиз. Машина териминниг тақдирини ҳам эртаги ва мўл ҳосил ҳал қилади. Хулоса шуки, беистисно ҳамма хўжаликларда ғўза парвариши бутун чоралар билан кучайтирилмоғи ва ўсимлик иложи борича эртароқ ҳосилга киритилмоғи лозим.

Пахтакорларимиз ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар. Буни бизнинг совхозимиз мисолида ҳам кўриш мумкин. 1450 гектар майдонда ғўза ўстиряпмиз. Ҳар гектар ерда кўзда тутилганча кўчатга эгамиз. Иккинчи комплекс парваришни туталладик. Кўпчилик бўлимлар ва бригадаларда эса учинчиси бошлаб юборилди. Культивация, чопиқ, ўғитлаш ва бошқа агротехника тадбирлари бир-бирига уйғунлаштирилган ҳолда олиб борилмоқда.

Ҳосил ғўзадан олинади. Демак, пахтакорларимизнинг вазифаси ҳар туп ниҳолни кўз қорачиғидек асраш ва агротехника муддатларини қўлдан бой бермасдан комплекс парваришлашдан иборатдир. Тўғри, кўпчилик хўжаликларда шундай қилиняпти. Лекин айрим хўжаликларда ғўза парваришида камчиликларга ҳам йўл қўйилмоқда. Ҳозирги долзарб кунларда техника воситалари, хусусан чопиқ тракторларининг бир қисми бекор туриб қолаётганини қандай баҳолаш керак? Баъзи механизаторларимиз кунлик графикларни бажармаяпти. Баъзилари эса суръат кетидан қувиб, сифатга эътибор беришмаётир. Оқибатда дала шийпонлари, йўлларга яқин қаторлардаги ғўзалар дуркун ва соғлом ўсаётган бўлса ҳам карталарнинг ўрталари, дарахтларнинг остидаги ғўзалар ўсиш ва ривожланишдан орқада қолмоқда. Бунга йўл қўймаслигимиз керак. Ғўзаларни тез кунларда ёппасига шоналатиб ҳамда гуллатиб олишимиз, барвақт кўсаклашига қулай шароитлар яратмоғимиз зарур.

Совхозимизда ғўза парвариши қандай олиб борилипти? Карталарни механизаторларга биркитиб чиққанмиз. 38 та чопиқ тракторини бошқараётган дала гвардиячиларининг ҳаммаси қатор ораларида культивация ўтказиш графикларини ортиғи билан бажаряпти. Лекин бу ҳисоб эмас. Ўша механизаторлар бир вақтнинг ўзида ғўзаларни сифатли қилиб озиқлантириш, кейинчалик сув қуйишга эгат олиш, зарур топилганда қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши дори сепиш топшириқларини ҳам бажаргандагина уларнинг меҳнати юксак баҳоланади. Сувчилар, чопиқчилар ва бошқа касб эгалари олдига ҳам ана шундай конкрет вазифалар қўйилган бўлиб, ижроси мунтазам текшириб борилмоқда.

Совхозимизнинг Комил Отажонов, Самандар Исмоиловлар бошлиқ бўлимлари, Боғибек Абдуллаев, Комил Жамолиддинов, Собир Қодировлар бошлиқ бригадалари гектаридан 50—55 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтариш учун курашмоқдалар. Афсуски, ана шу юқори ҳосилли бригадаларда органик ўғитлар етишмай қолди. Дарҳол қўшимча транспорт воситалари, ишчи кучлари ажратилиб, органик ўғитлар ташиб келтирилди. Бегона ўт босган майдонларда қўшимча бир марта парвариш ўтказилди. Тунги сувчилар сони кўпайтирилди. Ҳамма бир жон, бир тан бўлиб зарбдорчасига меҳнат қилди. Натижада юз берган нуқсонлар тезда бартараф этилди. Бу, бригада пудратининг илк самарасидир.

Бригада пудратининг афзаллиги яна шундаки, механизаторлардан тортиб сувчиларгача, чопиқчилардан тортиб химизаторларгача ҳамма бир ёқадан бош чиқариб ҳамжиҳатликда ишлайди. Мўл ҳосил учун баравар курашади. Рўй берган камчиликларни бақамтиликда тугатади. Оқибатда етиштирилган юқори пахта ҳосилининг даромадидан ҳам баравар манфаат кўради.

Касбимиз механизатор бўлганлиги туфайли дала гвардиячилари олдида турган вазифаларга батафсилроқ тўхталиб ўтмоқчимиз. Механизаторларимиз дала ишларини уйқусида босмоқлари керак. Бу, чопиқ тракторларини тонг саҳардан қош қорайгунча ишлатиш лозим, дегани. Шунга эришайликки, ҳар бир механизатор кунлик графикни камида 145—150 процентга етказиб адо этсин. Лекин сифатга алоҳида эътибор берсин. Ўз фаолиятларида бир ишни беўрин иккинчи марта бажаришга ўрин қолдирилмасин.

Автотрактор паркларида чопиқ тракторларининг бир қисми турли баҳоналар билан ишлатилмай бекор ётибди. Уларни ишга солишимиз шарт. Механизатор кадрлар етишмаса ҳурматли механизатор-пенсионерларимиз ёрдамга келадилар. Ёшлардан муносиб шогирдлар тайёрлаганмиз. Уларнинг тўла қувват билан ишлашларига ёрдамлашмоғимиз даркор. Бир сўз билан айтганда, хўжаликлар измидаги техника воситаларининг ҳаммаси ғўза парваришига батамом сафарбар этилмоғи, юқори унум билан ишлатилмоғи керак.

Дала ишларини вақтида бажаришни одат тусига киритмоғимиз керак. Суғоришдан кейин қатор оралари етилиши билан дарҳол чуқур культивация ўтказмоғимиз талаб этилади. Эгатлар қотиб қолганда культивация ўтказилса ғўзаларнинг томири узилиб кетади. Бу салбий оқибатларга олиб келиши мумкин. Демоқчимизки, вақтида аъло даражада бажарилган иш мўл ҳосилга яратилган мустаҳкам пойдевор бўлади. Механизаторларимиз культивация, эгат олиш ва бошқа ишларни ғўзаларни озиқлантириш билан маҳкам боғлаб олиб боришлари зарур.

Биз, механизаторлар ўз имкониятларимизни ҳисоблаб, бир мавсумда камида бир ярим-икки мавсум нормасига тенг дала ишларини бажариш, хўжалигимиз бўйича гектаридан 50 центнердан «оқ олтин» етиштиришга муносиб ҳисса қўшишга аҳд қилдик. Ҳалол меҳнат билан сўзимизнинг устидан чиқамиз.

С. ҚОДИРОВ,
Қ. ЁҚУБОВ,
О. АБДУЛЛАЕВ,
Элликқалъа районидаги Охунбобоев номли совхоз механизаторлари.

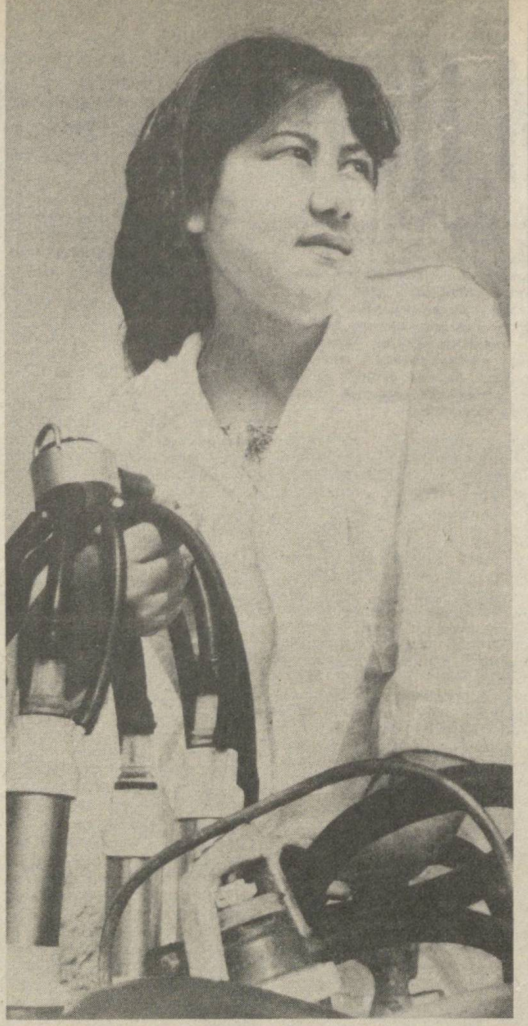

СИРДАРЁ ОБЛАСТИ. Ильич районидаги генерал Узоқов номли совхозда чорвачилик жадал ривожлантириляпти. Айниқса, сут тайёрлашда йил сайин қувончли ютуқлар қўлга киритилмоқда. Ана шу муваффақиятларда пешқадам сут соғувчи Орзигул Эсонованинг муносиб ҳиссаси бор. Илғор чорвадор бу йил ўз боқимидаги сигирларнинг ҳар биридан 4500 килограммдан сут соғиб олиш мажбуриятини қабул қилган. У бу маррани эгаллаш учун бор маҳоратини ишга солмоқда. Айни вақтда сигирларни зооветеринария қоидалари асосида меҳр билан парвариш қиляпти. Суратда: илғор сут соғувчи О. Эсонова.

А. Тўраев фотоси.

САБЗАВОТКОРЛАР ҒАЙРАТИ

Мамлакатимиз Озиқ-овқат программасини амалга оширишга Қорақалпоғистон автоном республикаси сабзавотчилари, полизчилари ўзларининг муносиб улушларини қўшиб келмоқдалар.

Сабзавот ва полиз маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтириш мақсадида автоном республика колхоз ва совхозларида ихтисослаштирилган бўлимлар, бригадалар, звенолар тузилди.

Нукус районидаги сабзавотчиликка ихтисослаштитирилган «Нукус» совхози сабзавотчилари, полизчилари экин қатор ораларига ишлов бериш, ёввойи ўтлардан тозалаш, озиқлантириш, суғоришни юксак суръат ва аъло сифат билан ўтказмоқдалар. И. Сапашов раҳбарлик қилаётган Куйбишев номли, М. Тўхтабоев раҳбарлик қилаётган Кўксув бўлимлари, О. Пиржонов У. Сейтанов, И. Шомуратов, О. Давлатбоев, Г. Жумабоевалар бошлиқ бригадаларда сабзавот ва полиз экинларининг ривожи яхши.

— Совхозимиз сабзавотчилари, полизчилари, — деди совхоз директори Р. Ерганов, — 600 гектар майдондан камида 10 минг тонна сабзавот, 250 гектар майдондан 5 минг тонна полиз маҳсулотлари, 200 гектар майдондан 2000 тонна картошка етиштириш мажбуриятини олганлар. Қабул қилинган социалистик мажбуриятлар ошириб бажарилади. Бунинг учун барча резерв ва имкониятлардан фойдаланмоқдамиз. Эртаги сабзавот-картошкадан мўл ҳосил кутилмоқда. Эрта-индин шаҳар аҳолисига дастлабки маҳсулотларни тортиқ қиламиз. Кечки сабзавот, полиз, картошка экиш ишлари ҳам ниҳоясига етай деб қолди.

Р. ЕШИМБЕТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ПЛАНЕТАНИНГ БИР КУНИ

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

● БУДАПЕШТ. ВХР халқ хўжалиги манфаатларини кўзлаб ер ости иссиқ сувлари энергиясидан фойдаланиш кўламини икки баравар кенгайтириш — шу беш йилликда энергиядан оқилона фойдаланиш борасидаги ҳукумат программасининг моддаларидан биридир. Венгрия мутахассисларининг ҳисоб-китобларига кўра, бу иш ҳар йили ёқиладиган 160 минг тонна нефтга тенг миқдордаги энергияни тежаб қолиш имконини беради.

Венгрия ер ости иссиқ сувларга ниҳоятда бой: геологлар унинг ярмидан кўпроқ территориясида энергетика мақсадларида фойдаланса бўладиган ер ости манбаларининг запасларини топдилар. Бугунги кунда мамлакатда иссиқ сув бераётган салкам 600 та қудуқ ишлаб турибди.

Республика қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари ер ости иссиқ сувларидан фойдаланиш соҳасида энг юксак натижаларга эришдилар. Кооперативларда ана шу энергия манбаи теплицалар, парниклар ва чорвачилик биноларини иситиш учун қўлланилмоқда.

● ПРАГА. Братиславада «СССР болалар нигоҳида» деб аталган Чехословакия ёш гражданлари чизган расмлар виставкаси очилди. Жюрининг энг юқори баҳосини олган 300 асар виставкага қўйилган. Бу конкурс ташкилотчиси бўлган Чехословакия — Совет дўстлиги иттифоқи номига ЧССР шаҳар ва қишлоқларидан жами икки мингта болалар чизган расмлар келди. Жанри ва яратилиши турлича бўлган бу расмларни улуғ Ленин мамлакатига меҳр-муҳаббат ҳислари бирлаштирган.

ЕР ЮЗИДА ТИНЧЛИК БЎЛСИН

Совет — Финляндия музокаралари, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси Ю. В. Андропов билан Финляндия Республикасининг Президенти М. Койвисто Кремлдаги зиёфатда сўзлаган нутқлар халқаро жамоатчилик ва матбуотнинг зўр эътиборини жалб қилмоқда. Чет эл оммавий ахборот воситалари СССРнинг ташқи сиёсатида Европа ва бутун дунёда тинчлик, мустаҳкам тинчликдан кўра юксакроқ мақсад йўқлигини таъкидламоқдалар.

Финляндияда чиқадиган **«Кансан уттисет»** газетаси иккала мамлакат ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги шартноманинг амал қилиш муддати узайтирилганлигини Совет — Финляндия муносабатлари йилномасининг яна бир ёрқин саҳифаси деб атайди. Давлатларимиз ўртасидаги муносабатлар, деб ёзади газета, чинакам ўзаро ҳурмат ва ишонч муносабатларидир. СССР билан Финляндия тўла тенг ҳуқуқли шериклар сифатида ҳамкорлик қилмоқдалар.

Совет раҳбари шуни уқтириб ўтдики, деб ёзади **«Суоменмаа»** газетаси, Совет Иттифоқидагилар халқаро ҳаётнинг актив иштирокчиси сифатида Финляндия ўйнаётган ролни, унинг тинчликни, Европа халқлари хавфсизлиги ва ҳамкорлигини мустаҳкамлашга қаратилган ташаббусларини юксак қадрламоқдалар. Финляндия бундан буён ҳам «Паасикиви — Кекконен йўли»га қатъий амал қилаверади, деб уқтиради **«Ууси суоми»** газетаси.

Швеция бош министри **У. Пальме** СССР Балтика денгизи акваториясига ядросиз акватория статусини бериш тўғрисидаги масалани муҳокама қилишга тайёр эканлигига тўхталиб, Совет Иттифоқининг бу янги ташаббуси Европа шимолини ядросиз зона деб эълон қилиш йўлида олға томон қўйилган яна бир қадам эканлигини уқтирди. Биз совет раҳбарининг янги таклифини синчиклаб ўрганиб чиқамиз, деди У. Пальме.

Совет Иттифоқи Европада ядро хавф-хатарини бартараф этиш учун актив курашиб келмоқда, буни эса КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари зўр куч билан яна бир бор таъкидлади, деб ёзади **«Нойес Дойчланд»** (ГДР) газетаси.

Австриянинг АПА агентлиги Ю. В. Андропов нутқининг баёнини «СССР Балтика денгизи акваториясига ядросиз зона статуси берилишини таклиф этмоқда» сарлавҳаси остида босиб чиқарди.

(ТАСС, 7 июнь).

ФРАНЦИЯ:

КОММУНИСТЛАР ДАЪВАТИ

Франция Компартияси Сиёсий бюроси 19 июнь куни Парижда «Тинчлик байрами» ўтказиш тўғрисидаги ташаббусни қўллаб-қувватлаб чиқди. Ўз сафларида таниқли фан ва маданият арбобларини бирлаштирган Франция тинчлик тарафдорлари ташкилоти — «Юзлар даъвати» шу ташаббусни олға сурди.

ФКП Сиёсий бюроси коммунистларга, Франция жамоатчилиги намояндаларига мурожаат этиб, бўлажак «Тинчлик байрами»га тайёргарликда актив иштирок этишга даъват қилди. Бу байрам Франция ва Ғарбий Европадаги бошқа мамлакатлар тинчликсевар кучларининг катта намойиши бўлиб қолиши керак. (ТАСС).

ВАТАНПАРВАРЛАР МУВАФФАҚИЯТЛАРИ

Сальвадор ватанпарвар кучлари Сан-Мигель департаментидаги Чинамека қишлоғида жойлашган яна бир телекоммуникациялар марказини ишдан чиқардилар. Партизанлар мамлакатнинг ички ва халқаро телефон, телекс ва телевизион линияларини таъминлаб турган комплекс антеннасини портлатдилар. Ҳужум вақтида душманнинг 15 солдати яксон қилинган, уч соқчи асир олинган. Партизанларнинг ана шу операцияси натижасида Сальвадор шарқий районлари билан алоқа узилиб қолди.

Қўзғолончилар Морасан департаментидаги Какауатике тепалиги районида америкапараст режимнинг ҳукумат қўшинларидан тортиб олинган ҳарбий радиоалоқа оператив марказини ўз қўлларида ушлаб турибдилар.

(ТАСС).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

БАЙРУТ. Ливаннинг кўзга кўринган сиёсий арбоби, «Амал» ташкилоти раҳбар кенгашининг раиси Н. Берри БМТ Хавфсизлик Кенгашининг 508 ва 509-резолюцияларида кўзда тутилганидек, Ливан территориясидан Исроил қўшинлари дарҳол, батамом ва сўзсиз олиб чиқиб кетилишини талаб қилди.

НЬЮ-ЙОРК. АҚШ автомобилсозлик саноатида ишсизлик ниҳоятда юқори даражада сақланиб турибди. Американинг бешта энг йирик автомобиль корпорацияси вакилининг маълум қилишича, мамлакат экономикасини энг асосий тармоқларидан бири бўлган мазкур тармоқда ҳозирги вақтда ишсизлар армияси 208 минг кишидан ошиб кетган. (ТАСС).

ШАРҲЛОВЧИ МИНБАРИ

ҚУРОЛСИЗЛАНИШ — ДАВР ТАЛАБИ

Уруш ва тинчлик. Бу масалалар инсониятни ҳамиша ташвишлантириб келади. Бугун бу ташвиш янада кучлироқ сезилмоқда. Негаки, уруш учун мўлжалланган қурол-яроғларнинг куч-қудрати инсоният учун ҳеч қачон бугунгидек хавфни вужудга келтирмаганди. Бу ҳол жаҳонда тинчлик учун, қуролланиш пойгасини жиловлаш учун ва қурол-яроғларни ёппасига қисқартириш йўлида жиддий чоралар кўрилишини тақозо қилади. Совет Иттифоқи бу борада бир қанча амалий таклифлар билан чиққани ва бир томонлама тартибда ўз қурол-яроғларини анча қисқартиргани жаҳон аҳлига яхши аён.

Маълумки, стратегик қуролларни чеклаш тўғрисидаги шартномани тузиш ва ратификация қилиш тўғрисидаги таклиф ҳам бизнинг мамлакатимиздан чиқди. Бизнинг мамлакатимиз ядро қуроли синовларини ёппасига ва батамом тақиқлаш тўғрисидаги, йўлдошларга қарши системалар ҳақидаги, оддий қурол-яроғлар етказиб бериш ва сотишни чеклаш тўғрисидаги, Ҳинд океанида ҳарбий фаолиятни чеклаш тўғрисидаги музокараларни ҳам яна бошлашга даъват этиб келмоқда.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати НАТО мамлакатларига ва биринчи навбатда Америка Қўшма Штатларига Европадаги ҳар қандай нишонни мўлжалга оладиган ядро қуролининг ҳамма турларидан — ўртача олисликка учириладиган қуроллардан ҳам, тактик қуроллардан ҳам воз кечиш тўғрисида битимни тузишни таклиф этди. Аммо бизнинг бу ташаббусимиз сукунат деворига дуч келди. Шунда ўтган йили декабрь ойида биз бошқа бир вариантни: СССР ва НАТО мамлакатлари ўзларининг ўртача олисликка учириладиган қуролларини уч баравардан зиёд қисқартирсинлар, деган таклифни ҳам ўртага қўйдик. Агар Ғарб бу вариантга рози бўлганида СССРда ҳам, НАТО мамлакатларида ҳам ҳозир НАТО томонида, яъни Англия билан Францияда қанча ракета бўлса худди шунча, яъни 162 тадан ракета қолган бўлур эди. Томонларда ўртача олисликка учадиган самолётлар сони эса 138 тадан бўларди.

Лекин минг афсуски, АҚШ ҳукумати бизнинг аниқ ва одилона таклифларимизга жавоб тариқасида гоҳ «нуль варианти»ни, гоҳ «оралиқ варианти»ни олға сурмоқда. Хўш, «нуль варианти» нима?

Бизнинг тушунчамизда ҳар қандай аҳдлашиш ҳам бирон тарздаги битимга эришиш масалаларини томонлар учун баб-баравар мақбул тарзда ўзаро келишиб олиш деган маънони билдиради. Аммо Америка Қўшма Штатлари президенти Рейган ўзини гўё халқаро муносабатларнинг кўп асрлик тарихи, битимлар ва шартномалар практикаси мавжудлигидан бехабар кишидай тутиб, бамисоли кулги учун «нуль варианти» деб аталмиш таклифни илгари сурди. Бу таклиф эса Совет Иттифоқининг Европадаги ва шу билан бирга СССРнинг Осиё қисмидаги ўртача олисликка учириладиган барча ракеталари йўқотилишини, аммо айни бир чоғда НАТОнинг Европадаги ракета-ядро қуроллари сақлаб қолинишини ва ҳатто кўпайтирилишини кўзда тутади.

Вашингтон маъмурияти аввал бошданоқ СССР учун номақбул бўлган бу сохта номдаги таклифини яқинда бир оз ўзгартирган ҳолда «оралиқ варианти» деб атагани билан аҳвол сира ўзгармайди. Униси ҳам, буниси ҳам нореал бўлиб, аҳдлашувнинг муваффақиятига асло ёрдам бермайди. Негаки, ҳар иккаласи ҳам бизнинг мамлакатимизни қуролсизлантириб, НАТОни эса яна ҳам кўпроқ қуроллантиришни кўзда тутади. Ғарбнинг ўзида ҳам наҳотки бирон бир ақли расо одам Совет Иттифоқи шунга рози бўлади, деб жиддий равишда ўйлаётган бўлса?

АҚШ президенти Рейган буни жуда яхши билади. Шу сабабли у ўзининг «таклифи»ни асослаб бериш учун гўё америкаликлар ядро қуроли ишлаб чиқаришда СССРдан «орқада қолган» деб даъво қилмоқда. У ўз маъмуриятини гўё қуролларнинг янги системаларини, масалан «МХ» ракетасини ишлаб чиқиш СССР билан музокаралар чоғида бирон бир устунликка эришишга ёрдам беради, деб ишонтириб, Пентагоннинг бюджетини 280 миллиард долларга етказиб қўйди.

Лекин АҚШнинг қурол-яроғларни янада кўпайтириш программалари, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андропов уқтирганидек, Совет Иттифоқини бир томонлама ён беришларга мажбур қила олмайди. Биз Америка томонининг дағдағасига жавобан тегишли чоралар кўришга мажбур бўламиз. Бу сира ҳам таҳдид қилиш эмас. Биз воқеаларнинг бир гуруҳ урушқоқлар истаганича кечишини мутлақо истамаймиз ва бунга йўл қўймаслик учун ҳамма ишни қилишга тайёрмиз. Зотан, қуролланиш пойгасини тўхтатиш, давлатлар ўртасида осойишта, одобли муносабатларга, кескинликни юмшатишга қайтиш — ўзаро ишончга эришишнинг, ҳар қандай урушнинг, шу жумладан тасодифан чиқиши мумкин бўлган урушнинг олдини олишнинг бош йўли эканлиги муқаррардир.

Б. ЮСУПОВ.

НИКАРАГУА:

АМЕРИКА ЖОСУСЛАРИ ФОШ ЭТИЛДИ

Никарагуа давлат хавфсизлиги органлари МРБнинг Никарагуа раҳбарларига суиқасд уюштириш йўли билан Сандино революциясини беқарорлаштиришга, террорчилик ва саботаж хуружларини амалга оширишга, тартибсизликларни келтириб чиқаришга, ёлғон-яшиқ гапларни тарқатишга қаратилган жиноий фаолиятини фош этдилар. Манагуада бўлиб ўтган матбуот конференциясида Никарагуа давлат хавфсизлик бошқармасининг бошлиғи Л. Серна хабар қилганидек, МРБ Сандино революцияси раҳбарларига суиқасд қилишга камида 80 марта уринганлиги фош этилган.

Матбуот конференциясида Американинг Манагуадаги элчихонаси ходимларидан бир неча киши жосусликда иштирок этганлиги тўғрисида рад этиб бўлмайдиган далиллар келтирилди. Улар разведка ахборотларини тўплаш, маҳаллий гражданларни ёллаш билан шуғулланганлар.

Никарагуа ташқи ишлар министрлиги АҚШ элчихонасининг уч ходимини МРБ билан боғланган номақбул шахслар деб эълон қилди. Ташқи ишлар министрлигининг баёнотида Америка дипломатларининг жиноий ҳаракатлари муносабати билан АҚШ ҳукуматига қатъий норозилик билдирилган.

(ТАСС).

АНГЛИЯ:

МУШКУЛ ПРОБЛЕМА

Консерваторлар ҳукуматининг социал эҳтиёжларга ажратиладиган давлат маблағларини қисқартириб боришга қаратилган иқтисодий сиёсати натижасида Буюк Британияда уй-жой проблемаси фавқулодда кескин тус олмоқда, деди лейбористлар партияси раҳбарининг ўринбосари Д. Хили.

У Лондонда бўлиб ўтган матбуот конференциясида гапириб, консерваторлар ҳукумати шу йилнинг ўзидагина уй-жой қурилишига ажратилган маблағларни 2 миллиард фунт стерлингдан зиёд камайтиришни мўлжаллаётганлигини айтди. Д. Хили молиявий маблағ йўқлигидан маҳаллий маъмурлар уй-жой проблемасини ҳал этишга қодир эмаслигини таъкидлади. Шунинг натижасида миллион-миллион инглизлар доимий бошпанасиздир. Улар авария ҳолатида ва санитария қоидаларига хилоф уйларда яшашга мажбур бўлмоқдалар. Лондоннинг ўзидагина 800 мингдан кўп уй шошилинч капитал ремонтга муҳтож, деди у.

(ТАСС).

КАМСИТУВЧИ ҚАРОР

Америка давлат департаменти Англиянинг таниқли жамоат арбоби, Британия парламентининг собиқ аъзоси Бернандетта Макалискининг АҚШга келишига рухсатнома беришни рад қилди.

Ташқи сиёсий идора шу очиқдан очиқ камситувчи қарорни оқлашга уриниб, фаолияти «жамият манфаатларига зарар етказувчи» шахсларнинг АҚШга киришини тақиқловчи қонунни пеш қилди. Вашингтон чет эл тараққийпарвар арбобларининг АҚШга келишига йўл қўймаслик учун доимо шу баҳонадан фойдаланиб қолмоқда. Б. Макалиски Қўшма Штатларда бўлган пайтида Шимолий Ирландияда инсоннинг энг оддий ҳуқуқлари очиқдан очиқ поймол этилаётганлиги тўғрисидаги, Шимолий ирландияликларнинг ўз ватанларини Англия қўшинлари ишғол этишига қарши олиб бораётган кураши тўғрисидаги бор гапларни америкаликларга айтиб бериш ниятида эди. Унинг шу ниятлари Рейган маъмуриятини жуда ҳам чўчитиб юборди. Вашингтон жаҳонда тенг ҳуқуқли бўлиш ҳаракати кенгайиб бораётганлиги тўғрисидаги ҳақиқатни миллион-миллион ҳуқуқсиз негрлар ва Лотин америкаликлар билишидан ҳеч бир манфаатдор эмас. Маъмурият ўз ҳуқуқлари учун курашишнинг ҳар қандай кўринишларидан воз кечишга даъват этувчи расмий ташвиқотларнигина тинглашга америкаликларни мажбур қилмоқчи. (ТАСС).

БОДОЙТЎҚАЙ ҚЎРИҚХОНАСИДА

ТАБИАТ ВА ИНСОН

Шу кунларда Бодойтўқай давлат қўриқхонасида одатдан ташқари шовқин ҳукм сурмоқда: чўққидаги чакалакзорлар билан дарахтзорларда қурилган 1200 та қуш уясига паррандалар кўчиб кирди.

Қорақалпоғистоннинг Беруний районида қарийб 6 минг гектар майдонни эгаллаган қўриқхонада парранда ва жониворларни кўпайтириш мақсадида табиатни муҳофаза қилиш тадбирлари комплекси ўтказилмоқда. Масалан, ўтган йили 14,4 гектар майдонда озуқабоп экинлар — беда, арпа, маккажўхори экилиб, уч километрли ирригация тармоғи қурилди. Бу йил ўрмон ходимлари қушлар учун уялар қурдилар.

Инсон ғамхўрлиги туфайли қуш ва ҳайвонларни кўпайтиришга эришилади. Ҳозир қўриқхонада 4800 та тустовуқ, 180 та ёввойи чўчқа, 26 та Бухоро кийиги бор. (ЎзТАГ).

ТОМЧИ ҚОН

Назир САФАРОВ,

Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси, Ҳамза мукофоти лауреати.

Адабиётимизнинг забардаст оқсоқолларидан бири Назир Сафаров Улуғ Ватан урушининг дастлабки кунларидан сўнгги ўқ овози тинган дамгача мардона жанг қилди.

Ўзбекистонда Македония Социалистик Республикаси маданияти кунлари ўтаётган шу байрам онларида адиб ўзининг фронт хотираларидан бир лавҳани редакциямизга лутфан тақдим этди. Ёзувчи қаламга олган баҳодир жангчи Деҳқонбой Сариков билан ўттизинчи йилларда Ҳамид Олимжон билан Фарғонага ижодий сафар қилган чоғида танишган эди. Тақдирни қарангки, адиб орадан ўн йил ўтгач, юртдошини узоқ Югославияда, жанг майдонида учратди. Ушбу лавҳада ўша жанг суронлари ҳикоя қилинади.

БИЗ ҚИСМГА бориб етганимизда жангчиларга «Мардлик» кинофильми кўрсатилаётган экан.

— Ишингиз ўнгидан келсин, капитан, — деди менга подполковник Добровольский, — бу ерда ҳамшаҳарларингиз кўп экан.

Мен кино тамом бўлишини кутдим. Гарчи бу фильмни олдин кўрган бўлсам-да, вақтни бекор ўтказмаслик учун яна кўрмоқчи бўлдим.

Томоша тугади. Мендан нарироқда кимдир ўзбек тилида:

— Деҳқонбой, юр кетдик, — деди.

«Деҳқонбой! Водилдаги Деҳқонбой бўлмасин, тағин!» — деб ўйлаб, Шоҳимардон сафари эсимга тушди.

Мен жангчиларга яқинлашиб бориб:

— Деҳқонбой, — деб чақирдим.

Бир жангчи аланглаб, ҳайрон бўлиб:

— Ҳа мен, — деди.

Кўришдик, мен унга Водилни эслатдим. Қучоқлашиб кўришдик.

Жангчилар ўз ҳамшаҳарлари ҳарбий мухбирни кўриб қувонсалар, менинг қувончим уларникидан ҳам ортиқ эди. Ўзбек жангчилари сафида эски қадрдоним Деҳқонбойнинг шердек йигит бўлиб жанг қилиб юриши мени, айниқса қувонтирди.

Йиллар ўтиб улғайган Деҳқонбой ўша болалик чоғидагидек ҳозиржавоб эди. У улғайган, елкалари кенгайган, айни навқирон пайти. Деҳқонбой ўртоғи Камолжон Исаев билан мени таништирди. Камолжон жиззахлик бўлиб, сапёр батальонида хизмат қилар экан.

Учаламиз палатка томон юриб борардик.

— Бугунги кечки овқат шакарпалак қовун билан чою уй нони, — деди ҳазиломуз Камолжон.

Биз қаҳ-қаҳ уриб кулдик.

— Ҳозир қандай яхши; ўрмон ҳавосини қара-я, — деди нимадир эсига олиб Камолжон. — Бундан уч йил бурун худди шундай ўрмонда биринчи марта қон тўкилганини кўрган эдик.

Мен уч йил бурун бу ўрмонда бўлиб ўтган ўша воқеани айтиб беришни илтимос қилдим.

— Худди шундай ёз кечаларининг бири эди, — деб гап бошлади Камолжон, — концерт кўриб қайтган жангчилар, ухлаш учун палаткаларга кириб кетишди. Якшанбага ўтар кечаси одатда жангчилар кўзидан уйқу қочиб ўринда ётиб, ўтган-кетганларни эслаб не вақтгача ухламас эдилар. Ўша кеча ҳам шундай бўлган эди. Камолжон кўзини юмиб ота-онаси, ёш укалари тўғрисида ўйлаб ётарди. У тез кунда ҳарбий хизмат муддатини ўтаб элига қайтмоқчи. У хаёл сурар экан, кўзини очиб атрофига назар ташлаб қўярди. Жимлик. Осмон мусаффо. Палаткада қарағай ҳиди анқир, киши нафас олиб тўймайди... Элга қайтиб, колхозда бинокорлик ишини давом эттирмоқчи. Янги уй қуриб уйланмоқчи...

Камолжон шу ширин хаёллар билан тонг пайтда кўзи илинганда, бирдан чўчиб уйғонади. Унинг ёнида ётган жангчи қаттиқ қичқириб ўрнидан туради-да чалқанчасига ерга қулайди.

— Сенга нима бўлди? — деб сўрайди таажжуб билан Камолжон.

— Нима, ёмон туш кўриб босинқираяпсанми?

Жангчи жавоб бермай, ёш боладек йиғлайди.

Камолжон дарҳол уни кўтариб, қучоғига олади-да, юпата бошлайди. Шунда қўлига иссиқ бир нарса тегиб ҳўл бўлганини сезади.

Бу қон эди...

Палаткада ётган жангчилар бирин-кетин бошларини кўтариб қарайди, лекин нима бўлаётганини билмайди. Жангчи Киселёв кўкрагини чангаллаб додлайди-да, жим қолади. Қўшни палаткада тўс-тўполон ва қичқиришлар эшитилади. Камолжон югуриб ташқарига чиқади, гуриллаб мотор овози эшитилади. Фашист самолётлари ўрмон тепасида учар, пулемётлардан ўқ ёғдирар эди. Бу воқеа бир минг тўққиз юз қирқ биринчи йилнинг йигирма иккинчи июнь куни бўлган эди. Гитлерчи галалар муқаддас тупроғимизга хиёнат билан бостириб кирган эдилар.

Қўшинларимиз ҳар бир қарич еримиз учун жанг қилиб, қон тўкиб Львовдан чекинган эдилар. Бизнинг кўчамизда ҳам байрам бошланди. Муқаддас тупроғимиздан фашистларни ғарбга томон қувлаб бориб, яна Львовни озод қилдик. Қизил байроқни унинг пештоқига тикдик.

Бу улуғ жангда Камолжон билан Деҳқонбой ўз ўртоқларига намуна бўлдилар. Буларнинг юзларидаги ғам, кўзларида ёнаётган ғазаб вақти-вақти билан солдатчасига ҳазил, қочириқ гаплар, аскиялар билан алмашиб турарди. Айниқса, ҳазилкашликда Камолжон бошқалардан ўтарди. У гап бошлаганда ҳамсуҳбатларининг кулгидан ичаклари узилгудек бўларди.

— Ўз еримизни деярли озод қилдик, энди фашистлардан Европани тозалашимиз керак, — деди Деҳқонбой.

...Урушда нималар бўлмайди дейсиз. Орадан бир ой ўтар-ўтмас мен ҳамшаҳарларимни яна учратдим. Деҳқонбой хизмат қилаётган рота жангчиларининг ажойиб қаҳрамонликлари тўғрисида жуда кўп мақтовлар эшитдим.

Гвардиячи полковник Совет Иттифоқи Қаҳрамони Н. И. Завьялов қўшилмаси Измаил шаҳрини штурм билан эгаллади. Қалъага биринчи бўлиб ёриб кирганлар орасида пулемёт расчётининг командири Деҳқонбой ҳам бор эди.

Душманнинг Ясси — Кишинёв группировкасини тугатиш учун бўлган жангда станокли пулемёт расчётининг командири гвардиячи младший сержант Деҳқонбой Сариков гитлерчиларнинг чекиниш йўлини «Максим»и ўти билан кесиб, неча юзлаб фашистларни қириб ташлади ва кўпларини таслим бўлишга, асир тушишга мажбур қилди. Деҳқонбойнинг жангларда кўрсатган ботирлиги ва маҳорати учун қўмондонлик уни «Қизил Юлдуз» ордени билан мукофотлади.

* * *

БИЗ ЯНА ХАЙРЛАШДИК. Уруш, жангу жадал давом этарди. Днестрнинг нариги томонида жанг қизиб кетди. Қўшинларимиз ҳужумини тўхтатиш мақсадида душман дарё кўпригини портлатди. Сапёр Камолжон, унинг жанговар дўстлари душман ўти остида кўприкни тиклаб, қўшилмани ўтказиб юбордилар. Камолжон ана шу жанговар операцияда дайди ўқнинг қурбони бўлди. Деҳқонбой Сариков ҳалок бўлган дўсти учун ҳам жанг қилди, у етолмаган маррага ҳужум қилиб етди.

Бизнинг қўшинларимиз Белградга яқинлашиб қолган эди. Худди шу шаҳар девори яқинида Деҳқонбой қаҳрамонлик мўъжизасини кўрсатди.

Белград учун бўлган жангда немис фашистлари қутуриб қаршилик кўрсатарди. Белграднинг шарқи жанубий томонида Пожаровец номли унча катта бўлмаган бир шаҳар бор. Гитлерчилар шу жуда қулай плацдармдан туриб, бизнинг маррамиз ва ҳужум қилиб бораётган қўшинларимизни тўп ва пулемёт ўқига тутмоқда эди.

* * *

Деҳқонбой хизмат қилаётган ротанинг командири гвардиячи старший лейтенант Сухачев Деҳқонбойни олдига чақириб:

— Ўз расчётинг билан менинг ёнимда бирга бўласан! — деб буйруқ берди.

— Буйруғингизни бажараман! — деб жавоб берди Сариков.

Старший лейтенант траншеядан бошини хиёл чиқариб:

— Ана қаранглар-а, — деди дарё қирғоғини кўрсатиб, — фашистлар қарши атакага ўтмоқчи, бунинг учун улар кўприкдан фойдаланмоқчи. Уларнинг кўприкка етишига сира имкон бермаслик керак!

Сухачев билан Деҳқонбой ҳали эгилиб ҳам улгурмаган эдилар, немис снарядлари бирин-кетин учиб келиб, траншеядан йигирма метрча нарида ерни ларзага келтириб портлай бошлади. Портлаш билан осмонга тупроқ кўтарилар, атрофни қуюндек қуюқ тўзон қоплаб оларди.

— Қани бошладик! — деди қисқа буйруқ бериб Сухачев.

Деҳқонбой командир кўрсатган нуқтага қараб югурди. Унинг орқасидан Еременко, Ҳусайнов ва Лешенколар станокли пулемётни ўрнатиб, ўзлари биқиниб ётдилар.

Немислар тўп ва миномётларни ишга солиб, бизнинг маррамизни ўтга тутиб туришдан фойдаланиб, кўприк томон ҳаракат қила бошлади. Бир взвод немис автоматчилари ерга ёпишиб, кўприк томон ўрмаларди. Фашистлар кўприк яқинида қизилларнинг ўт позицияси бор деб, хаёлига ҳам келтирмаган эди.

Деҳқонбой душман автоматчилари ҳаракатини кузатиб, Сухачев командасини кутиб турди. Фашистлар бизнинг траншеяда ҳукм сураётган сукунатдан жони кириб, хайиқмай кўприкка томон югурди. Деҳқонбой «Максим»ни сайрата бошлади.

Лаънати душман батареяси бу ўт нуқтасини фаҳмлаб қолди ва бутун тўп ўтини пулемётчилар устига тўка бошлади. Харсангтош атрофида ёғилаётган снарядлар, дўлдек сачраётган снаряд парчалари Сариков расчётини шошириб қўйган эди.

Гитлерчилар яна атакага ўтди. Деҳқонбой уларни кўприк яқинига келтириб, яна «Максим» ўқи билан «зиёфат» қилди. Атрофда снаряд ўқи портлар, чанг-тутун қўшилиб, киши нафасини бўғар, қасир-қусур қулоқни битирарди. Сариковнинг кўзига фақат кўприкнинг шакли аранг кўринар, у пулемёт оғзини кўприкка қаратиб ўт очарди. Деҳқонбойнинг чап оёғи карахт бўлиб қолди.

— Ҳусайнов, Ҳусайнов, — деди Деҳқонбой диққатини кўприкдан олмай. — Негадир оёғим кесак бўлиб қолди.

Ҳусайнов қайрилиб қаради ва снаряд парчаси титиб юборган Сариков этигига, юлиниб кетган болдирига кўзи тушди. У ўртоғининг қўлидан пулемётни олмоқчи эди, Сариков қўлини пулемётдан олмасдан кўприк томон ўқ узишни давом эттираверди. Яраланиб ҳам жанг қилиб турган Деҳқонбойнинг бошига мина парчаси келиб тегди. У нима бўлганини пайқамай, тишини-тишига қаттиқ босиб бутун кучини қўлига йиғиб «Максим» тепкисини босди, лекин бошидан оқаётган қон кўзига қуйилди ва пулемётни қучоқлаганича жим қолди, унинг олов юраги уришдан тўхтади. Баҳодир йигит ҳали совимаган қўли билан пулемёт дастасини маҳкам сиқиб олган эди. Ҳусайнов пулемёт дастасини унинг қўлидан зўрға олди.

* * *

ВОДИЛЛИК ҚАҲРАМОН қони тўкилган ерда, унинг жанговар дўстлари Зарипов, Мирзаев, Ҳусайнов, Мадраҳимов, Еременко, Мухторов ва рота командири Сухачевлар билан яна қайта учрашдим. Қаҳрамон қабри ёнида туриб унга бошимни эгдим.

Кеч куз. Сербларнинг кузи ҳам худди бизнинг Ўзбекистон кузига ўхшаш сокин ва ёқимли, серқуёш бўлар экан. Қаҳрамон танасини беркитган тупроқ уюми устини гулчамбарлар қоплаган. Бу гуллар қабр устида ҳамон яшнаб турарди, чунки серб ватанпарварлари нажоткор солдат қабри устига ҳар куни деярли гулдаста қўйиб турардилар. Гул тагидаги катта мармар тошга серб тилида қуйидаги сўзлар ўйиб ёзилган эди:

«Сталинград — Пожаровец. Слава палимимунацина ослободнацима».

Македония Социалистик Республикаси пойтахти — Скопье шаҳрининг кўриниши.
А. Кошкин (ЎзТАГ) фотоси.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ДА МАКЕДОНИЯ СР /ЮСФР/ МАДАНИЯТИ КУНЛАРИ 1983 ИЮНЬ

ТОШКЕНТДА М. АВЕЗОВ НОМИДАГИ ҚОЗОҚ ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ ДАВОМ ЭТМОҚДА

САДОҚАТ РАМЗИ

Тошкентлик санъат мухлислари, кенг жамоатчилик вакиллари Мухтор Авезов номидаги Қозоғистон драма театрининг «Алишер Навоий» спектаклини томоша қилишди. Уйғун ва Иззат Султон пьесаси асосида саҳналаштирилган бу асарни олмаоталик артистлар гастроль программасига киритишган. Спектаклдаги ролларни ижро этувчилар орасида таниқли актёр ва актрисалар, шунингдек, ёрқин ижрочилик қобилияти билан кўзга ташланиб келаётган талантли ёшлар бор. Масалан, Алишер Навоий ролини Қозоғистон ССРда хизмат кўрсатган артист, республика Ленин комсомоли мукофоти лауреати Тўнғишпай Жаманқулов ижро этмоқда.

— Алишер Навоийдек буюк инсон ва шоир ролини менга ишониб топширишган экан, бу — катта бахт, — дейди Т. Жаманқулов. — Ижрода қанчалик муваффақиятга эришган-эришмаганимни санъатшуноспар, томошабинлар аниқлашади. Мен Алишер Навоий образи устида ҳали кўп йиллар ишлашимни, улуғ донишманддан кўп нарсалар ўрганишим кераклигини айта оламан.

Спектаклдаги Ҳусайн Бойқаро ролини эса ажойиб актёр, СССР халқ артисти, СССР Давлат мукофоти лауреати Идрис Нўғайбоев ижро этяпти. Қозоғистон театрида Абай, Отелло, Петруччио, Есен, Сувонқул, Камолов каби машҳур образларни катта маҳорат билан талқин қилган бу санъаткор Ҳусайн Бойқарони ўзига хос, оригинал, энг муҳими, ролнинг маъно-моҳиятидан келиб чиқиб ўйнайди. Шунинг учун ҳам ўзбекистонлик театр мухлислари актёр ижросини илиқ кутиб олдилар.

СУРАТДА: ЮЗМА-ЮЗ. [Алишер Навоий — Т. Жаманқулов ва Ҳусайн Бойқаро — И. Нўғайбоев].

Н. Шарипов фотолари.

СПОРТ

ФУТБОЛ:

МУХЛИСЛАР ҚУВОНЧИ

Олий лига командалари ўртасида 12-тур ўйинлари бўлиб ўтди. Дарвозаларга жами 18 та тўп киритилди. Икки ўйинни сафарда ўтказган «Арарат» командаси кетма-кет мағлубиятга учраб, тўртинчи ўринга тушиб қолди. Шунингдек пойтахт торпедочилари, Тбилиси динамочилари ҳамда «Нистру» коллективлари ҳам қимматли 4 тадан очко йўқотишди. «Зенит», «Динамо» (Киев), ЦСКА командалари иккитадан ғалабага эришиб, мавқеларини мустаҳкамлашди.

«Пахтакор» футболчилари ҳам кетма-кет икки ўйинда муваффақият қозониб, мухлисларни қувонтирдилар. Футболчиларимизнинг «Нефтчи» командаси билан учрашуви айниқса мароқли бўлди. Кейинги икки йил мобайнида ўтказилган сафар учрашуваридан фақат биттасидагина ғалабага эришган бокулик футболчилар ўйин бошида астойдил тўп суриб, пахтакорчиларни таъқибга олишди. Лекин М. Кабаев тепган тўпни кутилмаганда дарвозадан ўтказиб юбориб, умидлари пучга чиқди. Пахтакорчилар эса яна уч марта дарвозани ишғол қилишди. Тўпларни А. Якубик (икки марта 11 м. белгидан), К. Новиковлар киритдилар.

Ўйинлар жадвали қуйидаги манзара олди

	Ю	Д	М	Т	О
Черноморец	7	1	3	18-12	15
Динамо Мн	6	3	2	14-8	15
Зенит	6	3	2	14-9	15
Арарат	7	0	5	15-16	14
Шахтёр	6	1	4	12-9	13
Спартак	5	3	3	19-8	13
Жальгирис	4	5	2	9-7	13
Динамо К	5	2	3	8-7	12
Пахтакор	4	4	3	12-8	12
Торпедо М	4	4	3	11-11	12
Днепр	4	3	4	15-13	11
Динамо М	3	5	3	9-7	11
Металлист	4	2	4	12-11	10
ЦСКА	3	3	5	7-10	9
Нефтчи	3	3	6	10-16	9
Динамо Тб	2	3	7	8-15	7
Нистру	2	1	8	6-21	5
Торпедо К	0	4	8	6-17	4

Григорий Федотов клуби аъзолигига муносиб номзод Андрей Якубик ҳисобидаги жами тўплар 97 тага етди. Учрашувларда эса қуйидаги ҳисоблар қайд этилди. «Спартак» — «Торпедо» (К) — 0:0, «Черноморец» — «Динамо» (К) — 1:2, «Нистру» — «Металлист» — 0:2.

Ахборот

МАДАНИЯТ ХАБАРЛАРИ

СОВХОЗДА ПРОФИЛАКТОРИЙ

✦ Ворошилов районидаги «Гулистон» совхозида 100 ўринли районлараро санаторий-профилакторий очилди.

Шифобахш маскан замонавий медицинанинг энг сўнгги ютуқлари асосида жиҳозланган бўлиб, бу ерда беморларни даволашда минерал сув, электр нури, парафин ва физиотерапиянинг бошқа воситалари кенг қўлланилмоқда. Шифохонани «Облколхозстрой» трестига қарашли хўжаликлараро механизациялашган кўчма колонна бунёдкорлари барпо этишди.

Профилакторийда Сирдарё области колхоз ва совхозлари меҳнаткашлари даволаниш билан бирга яхши ҳордиқ чиқаришлари учун ҳам барча шароит яратилган.

Ю. АБДУАЛИМОВ.

ОЧИҚ ЭШИКЛАР КУНИ

✦ Қўқон шаҳридаги А. Азизқориев номли нефть техникумида очиқ эшиклар куни ўтказилди.

Техникум Ўрта Осиёдаги энг тўнғич махсус ўқув юртларидан бири бўлиб, Фарғона водийсида гражданлар уруши авжига чиққан бир пайтда—1919 йили ташкил этилган. Ўтган давр мобайнида илм даргоҳи нефть ва газ саноати учун ўн бир мингдан ортиқ мутахассис етказиб берди. Ёш кадрлар етиштиришдаги хизматлари учун техникум Меҳнат Қизил Байроқ ордени ва Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланган. Унинг собиқ талабалари бугунги кунда Ўрта Осиёдан ташқари Украина, Сибирь ва Узоқ Шарқнинг нефть ва газ саноати марказларида ишламоқдалар.

Очиқ эшиклар куни саккизинчи ва ўнинчи синфни битираётган ёшлар техникумдаги шароит билан танишдилар. Бизда барча фанлар бўйича яхши жиҳозланган кабинетлар, лабораториялар мавжуд. Дарсларда ҳаракатланувчи макет ва кўргазмали қуроллардан фойдаланилади. Шинам ётоқхона, шаҳар ташқарисидаги дам олиш жойлари техникум талабалари ихтиёрида.

М. КАРИМОВ,
техникум партия ташкилотининг секретари.

«УНУМЛИ БУҒДОЙ» ВА БОШҚАЛАР

✦ Н. И. Вавилов номли Бутуниттифоқ ўсимликшунослик илмий-тадқиқот институтининг Ўрта Осиё филиали олимлари кейинги йилларнинг ўзида дон экинлари, мева, узум ва картошканинг 20 та истиқболли навларини ишлаб чиқаришга тавсия этдилар.

Филиалда яратилган «Унумли буғдой» деб номланган янги нав Қашқадарё, Сурхондарё ва Тошкент областларида районлаштирилди. Суғориладиган деҳқончилик шароитида бу буғдой нави гектаридан 60—65 центнердан ҳосил беради. Картошканинг истиқболли серҳосил гибридини кўпайтириш эса йилига икки марта ҳосил олиш имконини бермоқда.

Бу ерда маккажўхорининг ҳам бир қанча янги навлари, шунингдек, олма, шафтоли, олхўрининг етти, хўраки-кишмишбоп узумнинг 9 нави яратилди ва республикамиз хўжаликларида экилмоқда. «Ўзбекистон мускати», «Гўзал қора» каби филиал селекционерлари яратган узум навлари гектарига 4—5,4 минг сўм иқтисодий самара бермоқда.

В. ПОКРОВСКИЙ,
филиал илмий котиби.

* * *

Шунингдек, газетхонлардан **Т. Маҳмудов** (Ленинобод), **Ш. Шомансуров, Т. Шералиев** (Тошкент), **М. Сайфутдинова, Д. Нурматова** (Андижон), **М. Ғаниева** (Сирдарё), **О. Турдиев** (Сурхондарё), **Қ. Ҳошимов, Ю. Шарипов** (Наманган) ва **Н. Ботиров** (Бухоро) ўртоқлар ҳам редакциямизга турли мазмунда хат-хабарлар йўллашган.

Редактор **М. ҚОРИЕВ.**

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

83-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

8—10 синф ҳажмида маълумотга эга бўлган йигит ва қизларни

қуйидаги ихтисосликлар бўйича

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Технологик ускуналар бўйича слесарь-монтажчи, слесарь-трубопроводчи, газ-пайвандчи, электр пайвандчи, сантехник, вентиляциячи, изолировкачи, футеровкачи, токарь, машинист-кранчи, автослесарь, лифтлар монтажи бўйича слесарь монтажчилар.

Ўқиш муддати — 10 синф ҳажмида маълумотлилар учун — бир йил, 8 синф ҳажмида маълумотлилар учун — 3 йил.

Билим юртига қабул қилинганлар уч маҳал бепул овқат, формали кийим-бош, яхши жиҳозланган ётоқхона билан таъминланадилар.

Ишлаб чиқариш практикаси вақтида, ўқувчилар иш ҳақининг 50 проценти миқдорида пул мукофоти оладилар. 10 синф ҳажмида маълумотли ўқувчиларга ойига 76 сўмдан стипендия берилади.

Ўқиш вақти меҳнат стажига киради.

Билим юрти қошида турли спорт секциялари, бадиий ҳаваскорлик ва бошқа тўгараклар мавжуд.

Билим юрти битирувчиларига ихтисоси бўйича 3—4 разряд берилади.

Билим юртини аъло баҳолар билан битирганлар ўрта ва олий ўқув юртига юбориладилар.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатлар зарур: директор номига ариза, маълумоти тўғрисида гувоҳнома ёки аттестат, паспорт ёки туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома, турар жойидан справка, медицина справкаси (286-форма), 6 дона фотосурат (3х4 см. ҳажмида).

МАШҒУЛОТЛАР 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Билим юрти адреси: Тошкент шаҳри, Ҳамза райони, Оқдарё кўчаси, 122-уй (15, 26-автобусларнинг «3-шаҳар касалхонаси» бекати).

●

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
11 июнь соат 17.00 да
12 июнь соат 13,00, 17.00 да

КАТТА КОНЦЕРТ

ҚАТНАШАДИЛАР:
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар:

Камолиддин РАҲИМОВ, Ўринбой НУРАЛИЕВ, Турдиали САЙДУЛЛАЕВ.

Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати

Рустамжон ҲАМРОҚУЛОВ ва бошқалар.

●

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 10/VI да **Икки дил достони**, 11/VI да **Пётр Биринчи.**

М. АВЕЗОВ НОМЛИ МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ҚОЗОҒИСТОН ССР ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ — 10/VI да **Фудзияма тепалигига кўтарилиш.**

Ўзбекистон ССР Прокуратураси коллективи прокуратуранинг бўлим бошлиғи В. Р. Манноновга укаси

Абдураззоқ НИҒМАТУЛЛАЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Театр жамияти коллективи республика Театр жамияти правлениесининг аъзоси, М. Горький номли Фарғона область ўзбек давлат музикали драма ва комедия театрининг бош режиссёри Н. А. Отабоевга отаси

Аминжон ОТАБОЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Телевидение

10 ИЮНЬ, ЖУМА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Концерт. 10.20 — Ҳужжатли фильм. 10.40 — Концерт. 11.10 — Сенинг фарзандинг, ер. Бадиий фильм. 3-серия. 12.15 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.05 — Рус тили. 16.35 — Олимлар — Подмосковьенинг агросаноат комплексига. 17.05 — Португалия кеча ва бугун. 17.25 — Белоруссия ССР халқ артисти З. Бабий куйлайди. 17.50 — Болалар учун фильм. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Нефть ва одамлар. 20.00 — Концерт. 20.25 — Сенинг фарзандинг, ер. Бадиий фильм. 4-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Футбол бўйича жаҳон чемпионати. Бразилия — СССР терма командалари. 23.05 — Дунё воқеалари. 23.20 — РСФСР халқ артисти Л. Лещенко концерти.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Ҳужжатли фильм. 9.40 — Дудариклар. Бадиий фильм. 11.05 — Мактаб ўқувчиларининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ленин мукофотининг лауреати хирург Н. С. Амосов билан учрашуви. 11.50 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 12.30 — Шахмат мактаби. 13.00 — Инглиз тили. 13.30 — Мультфильм. 13.50 — С. Соловейчик. Етти шамол тўдаси. Спектакль. 14.35 — Қишлоқ янгиликлари. 15.35 — Хор қўйларидан концерт. 16.35 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Ҳужжатли фильм. 19.00 — Камалак. 19.30 — Саёҳатчилар клуби. 20.30 — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 20.45 — Инсон. Ер. Коинот. 21.30 — Время. 22.05 — Урушдан аввалги пайтда. Бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Болалар учун фильм. 12.00 — Шахтёрлар. Телефильм. 12.55 — Оилавий ҳаётдан лавҳалар. Бадиий фильм. 18.10 — Ёшлик. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Халқ контроли экрани. 20.15— Ноз-неъмат бунёдкори. 20.30— Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Дунё воқеалари. 22.35 — Эртага — премьера. 23.40 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 18.15 — Йигит бўлиб туғилмайдилар. Телефильм. 18.30 — Химия. 19.00— Тошкент тўқимачилик комбинати — енгил саноат фахри. 19.30 — Тонгги сатрлар. Телефильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Бахт ваъда этиб. Бадиий фильм. 21.30 — Москва-II.

11 ИЮНЬ, ШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Духовой оркестр чалади. 10.05 — Спортлото. 10.15— Ота-оналар, Сизлар учун. 10.45 — Арктикани бўйсиндирувчилар. 11.15 — Оддий мўъжизалар. 11.45 — Сенинг фарзандинг, ер. Бадиий фильм. 4-серия. 12.50 — Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик. 13.20 — Болалар учун фильм. 14.25 — Камалак. 14.45 — Дунё воқеалари. 15.00 — Поэзия. 16.15 — Мультфильмлар. 17.00 — Сиёсий шарҳловчи Ю. А. Летунов суҳбати. 17.30— Яна бир бор севги ҳақида... Киноконцерт. 18.15 — Ҳайвонот оламида. 19.15 — Республика мулки. Бадиий фильм. 1- ва 2-сериялар. 21.30 — Время. 22.05 — Футбол бўйича СССР чемпионати. «Динамо» (Киев)— «Спартак». Танаффус пайтида — Агар соғлом бўлай десанг. 23.45 — Янгиликлар.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Агар соғлом бўлай десанг. 9.25 — Урушдан аввалги пайтда. Бадиий фильм. 1- ва 2-сериялар. 11.35 — Тонгги почта. 12.05 — Белоруссия студиясининг программаси. 13.30 — Антарктидага командировка. 14.05 — Музикали абонемент. 15.05 — Ғолиблар. 16.35 — Музикали киоск. 17.05 Қувноқ стартлар. 17.50 — Ҳужжатли экран. 18.40 — Концерт. 19.00 — Илмий-оммабоп фильм. 19.10 — Здоровье. 19.55 — Халқаро обзор. 20.10 — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 20.25 — Т. Хренниковнинг «Бўрон»да операси. 21.30 — Время. 22.05 — Т. Хренников «Бўрон»да операсининг давоми.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Болалар учун фильм-концерт. 10.40 — Светофор. 11.40 — Ҳаёт каби тирик. 12.10 — Қонли тош. Бадиий фильм. 13.30 — Пойтахтимиз меҳмонлари. 18.00 — Концерт. 18.30 — Мультипанорама. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Оламга саёҳат. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Назм ва наво. 21.30 — Время. 22.00 — Назм ва наво давоми. 22.40—Ўзбекистонда Македония Социалистик Республикаси маданияти кунлари.

18.00 — Душанба кўрсатувлари.

Радио

10 ИЮНЬ, ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ўзбек Давлат телевидениеси ва радиосининг дуторчи қизлар ансамбли ижро этади. 9.30 — Совет Ўзбекистони: одамлар, ишлар ва режалар. 11.15 — О. Меликовнинг Икки дил достони балети А. Навоий номли Давлат академик Катта театри саҳнасида. 12.10 — Узбекистан индустриальний. 13.00 — Чорвадор. 14.00 — Табаррук замин. 19.25 — Ёшлик. 21.15 — Қишлоқ меҳнаткашларининг талабларига биноан концерт. 22.30 — Халқ бахшилари ҳақида адабий эшиттириш.

СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент-П. Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 33-11-49, 32-54-13.

Р. 01998. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. Б. — 132. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15